

A Pregustet. ecce q[uod] suspectus cogitur ometore sive gustare. Sed siquid id est. si quis est suspectus eo q[uod] nō ometat in anno. Nunquid cogendus e[st] ometare. nō. q[uia] illa non recipitur sine p[ro]p[ter]o si recipiens est p[ro]p[ter]o. Sz ad h[oc] potest cogi ut faciat se dignu[m]. ut penteat. ut de o. b[ea]t. i. si q[uod] intrat.

D[omi]ni xxxi.

Empus. In hac di-
sti. xxii. o-
stendit q[uod] a tempore
greg. statutu[m] fu-
it. vt subdiaconi
nō ordinaretur in
si p[ro]missa ometentia
Sed agit de cau-
sa ometentia p[ro]bante
roru[m] et diaconoru[m]
Tercio dicit q[uod] h[oc] ordinari in sacris
ordinib[us] vxoribus
nō debent omis-
ci tū nec[er]ia p[ro]p[ter]e
bunt eis. Ultimo
assignat d[omi]nam in-
ter orientales et oc-
cidentales.

A Nte trienniu[m]. C. eli. p[ro]mo-
uebantur subdiaconi
mi non p[ro]missa cō-
tinentia. et vtebā-
tur licite vxoribus
et beneficijs po-
stea pelegius pre-
decessor gregorij
statuit. vt vel co-
teti esset vxoribus
tatum. vel benefi-
cijs tatum d[omi]na
constitutonem greg.
facit mentione xxi-
vii. q[uod] i. multorum
postea item p[er]la-
gius aliam edidit
constitutonem. in q[uod]
p[ro]p[ter]e p[ro]hibuit vt
subdiacones nul-
lo modo commiseri
debeat animo
suis vxoribus. et
illā cōstitutonem
quidam subdia-
coni seruabant. q[uod]
dam non. Sz q[uod] il-
la ostō fuit m[od]o q[uod]-
s. q[uod] alijs qui nō
pmisit ometentia
coheretur cōtinē-
ido retractatur h[oc]
a greg. illa et sta-
tur h[oc] q[uod] si q[uod] subdia-
conis moto fuit h[oc]
cogantur conti-
nere nisi velint. si
aut in futuro fuit
ordinandi non ad-
mittantur nisi p[ro]-
mittat ometentiam.

C Durū. Statutu[m]
pelagi fuit cōtra
euangeliū in quo
sola excipitur for-
nicatio xxii. q[uod] i.
quos deus. et ideo
reprobatum fuit
sed quare repro-
batur illa cōstitu-
tio pelagi in qua
statuit q[uod] aut ux-
ores aut beneficia

etia nō p[er] abstinentia s[ed] p[er] execratōe
escar[um] a carne abstinent. placuit scō
ocilio vt p[er]gustet et si sic vult absti-
nere abstineat. si aut spernit ita vt
olera cocta cū carnibus nō gustet
iste nō obediens nec suscipiōem he-
reis a se remouēs deponat de ordi-
ne clericatus. D. XXXI

Empus q[uod] nondum erat i-
stitutum vt sacerdos con-
tinentiam seruarent. Un-
de gregorius scribit petro subdia-
cono sicilie. **Qui castitatem non p[ro]**
misiit ab uxore sua separari nō cogat.

A Nte triennium olim omnium
ecclesiarum subdiaconi sicili-
e p[ro]hibit[us] fuerūt vt more romane
ecclie suis vxorib[us] nullarebus misce-
rentur. quod michi durū atq[ue] mē
petens videtur. vt qui p[ro]su stinentie
non inuenit nec castitate pmisit cō-
pellatur a sua uxore separari. atq[ue] p[er]
hoc q[uod] absit in deterius cadat. Vn-
videtur michi vt a p[ro]pt[er]i die epis oī
bus dica[re] vt nullū facē subdiaconi
nū p[ro]sumat nisi qui se victurū caste
pmisit. quatenus et p[er]terita ma-
ta que p[ro]posito mentis appetita nō
sunt violenter non exigantur. et fu-
tura mala caute caueantur. Qui ve-
ro post eandem p[ro]hibitonem que an-
te triennium ē facta ometentia cū su-
is viugib[us] vixerit laudādi atq[ue] re-
munerādi sunt. atq[ue] vt in bono suo
p[ro]maneāt exhortandi. Eos aut qui
post p[ro]hibitōe factam a suis se ux-
ori bus ometere noluerit ad sacr[um] or-
dinez nolumus pmoueri q[uia] nullus
debet ad altaris ministeriu[m] accedē
nisi cuius castitas aī suscep[er]ū min-
isteriu[m] fuit approbata. Causa vero
huius institutonis mūdicia fuit sa-
cerdotalis vt libere cunctis diebus
vite sue oratōi possent vacare. si em
vt aplus ait ab uxorib[us] est cessan-
dū vt expeditius oratōi vacemus
ministris vtq[ue] altaris quibus quo-
tidiana ncēitas orandi mēcubit nū-
q[uod] viugali officio vacare pmittitur.

**Vnde beda sup lucā Sacerdoti-
bus castitas sp[iritu] obf[us]canda p[re]cipitur**

Sacerdotib[us] vt semp valeant
altari assistere semp ab uxoribus
ometendū. semp castitas obser-
uanda p[re]cipit. Itē in xii. iij. carth.

dimittant. cum item statuerit alexander. ex te cleri. diu. c. i. dic q[uod] cu[m]
aliquis in minorib[us] ordinibus existens postea ometabit. potest priuari
beneficio prius habito. et te illis loquitur alexander. Cum vero alijs
primo contrahit et tamē postea scienter ecclia ei offert beneficium pa-
stea nō potest illud

ei auferre. et te il-
lis loquitur p[er]la-
gius. et iteo ostō
eius fuit iniqua. Si
mille ex te cl. con-
iu. diversis

e Non invenit.
i. non suscepit

P Promiserit.
Intelligo si ha-
buerit licetia vxo

Mala ris
i. cōtinentia que
iuuenib[us] ē mala.

S Sanctus. ex-
quo d[omi]ns se omen-
dauit. et xpi actō
nra ē instructa le-
dio. lxxxi. di. legi-
tur possumus er-
go et nos omēda-
re. et aug. se omē-
bat equiparando
se xp[ist]is. ut. xxiii.

q. iij. ecce. et p[er]
eōful p[er] p[ro]mitte li-

bellū cōmentatō-
vis fuit. vt. ff. de
of. p[ro]fessis obser-
uare. Sit ille qui

imperat vniā
etatis se commen-
bat. vt. C. de hijs
qui ve. eti. impe.

I tē.
Genere d[omi]ni. an-
no. i. septimana. si
cut alias ponuntur
dies p[er] a[nn]o. vt. x
xiiii. q. iij. i. ipm.
et tempus p[er] a[nn]o

vt de cōse. di. iij.
omni tempore.

Preterit. ex-
cepto sabbato sā-
sto et die veneris
h[ab]edēte. vt te cō-
se. di. iij. sabbato
qui duo dies nulli
reputantur p[er]p[er]
pau[er]itatem sic. I.

po. cō. di. iij. reue-

Gel bap[er] ra-
fismatis. dū ē ne-
cessitas.

Dos. vi. i. etiā
vlore. nedū

cum alia

Officiū. post
potum factum

Tlaic[us]. ora

re. quid iuris
sit. s. bac materia
babes xxiiii. q. iij.

.c. i. et. iij.

Matrimonio
ar. q[uod] si aliqua sibi
coherent. vel si ali-
quid sequitur ex
alio uno probato
reliquū ē probatū
ut. xxiiii. di. si q[uod]
viduam. xxvi. di.
tē. iij. q. vi. s. q[uod]
qui p[ro]p[ter] ar. contra

Que pe. bi. i. sicut primi in fine
Sob autē respicit tria capitla. xxviii. dī. dominus. q̄ istud sta-
Qutum fuit ppter heresim manicheoz qui nuptias contemnunt
Vicunqz in canone. s. dī. xviii. si quis docuerit. Jo.

LEx cōtinen-
tie. cepit eis
nota q̄ ppter mu-
tationem status
incipit aliqd non
licere quod prius
licuit. xii. q. i. no-
lo. et. xxii. q. ii. ne
quis arbitretur

O Mino. ve-
stitū. exq̄ em
dicit vīctum t̄ ve-
ritum sequitur q̄
nomie vīctus non
comprehendit ve-
ritat. vt. ff. dī. trās
ae. cum hī. q. qui
transfigit. quod nō
est verum. vt. ff. dī.
verbo. sig. verbo
vīctus.

Largiat. se
questrato tñ habi-
taculo vt. lxvii.
di. episcopus et hī
cum persona ē fu-
specta.

Dicēte. duce-
bant enim vxores
secum vt seruēt
eis in cibis para-
dis. et ab eis pa-
serēt dī mercede
predicatōis cum
essent pauperes

Soroē. i. qua-
si fororem

Circūducen-
di. nobiscum

Let mercede-
ar. q̄ si quis habet
vxorem et filios
de bonis ecclie
potest ipos pasce-
re si non habet. p-
pria. vt. lxxvi.
di. non satis. q. di.
p. si quis vero.
et. l. dī. studeat. m-
fi. et. xxvii. dī. le-
gant. quia nemo
vnq̄ carnem suaz
odio habuit. vt.
xiiii. q. ii. non esti-
memus et hec ve-
ra sit si indigent
secus si non mbi-
gēt. vt. xxviii. dī.
de siracuse. vn-
de et si viro reli-
ctus est vīsus ali-
cui⁹ rei mulier ea-
dem re potest vti-
vt. ff. dī. vīsus t̄ ba-
l. ceterum. q. mu-
lier.

Cōmēt. t̄ illd. q.
in illo. c. p̄fbr. q.
dam. quod ē. q. dī.
proxima

Nicena. intro-
ducere. dī. cō-
senſu vxorum ali-
ter esset iniqua.
xxvii. q. ii. aga-
thosa

dormientē cum vīro suo fidelē ac re-
ligiosam detestatur aut culpabiles
extimat velut qui regnum dei intro-
ire nō possit anathema fit. Item

O Vicunqz ex eodem de eodem
virginitatē custodiēs aut cō-
tinētie studēs velut phorrescens nu-
ptias. ne ppter hī qd̄ bonū est et san-
ctum est. nomen virginitatis assu-
mit. anathema fit. Potest et ali-
ter intelligi illud qd̄ in canone apo-
stoloz legit. vt iste sit sensus capli
Si q̄s docet sacerdotē vxore suā otē-
nere. non vxorem quā in sacerdotio
acepit sed quam dū eſſz adhuc lai-
cus vel in minorib⁹ ordimib⁹ oſtitu-
tus sibi copulauit cū qua otinētiaz
pfessus ē cū ad sacros ordines ōde-
scenderet. quā nullus dī otēnere. hī
ē ab animo et cura sua abicere q̄n
ei ncēria pvideat. anathema fit. pro-
batur aut hī interptatio auēte leo-
nis p̄pe. qui scribēs rusticō nartōne
si epo ait. **M**inistris altatis epis
et p̄fbris eadē lex continentie est

LEx otinētie eadēz est altaris
ministris q̄ epis t̄ p̄fbris qui
cum essent laici sive lectores licite t̄
vxores duce t̄ filios pcreare potu-
erūt. sed cū ad p̄dōs puenērunt ḡ
dus cepit eis nō licē qd̄ licuit. Vn-
vt iam de carnali fiat spūale ḡiug-
um optet eos nec dimittē vxores.
Sed qui habēt sic habē videantur
quasi non habentes quo et salua fit
caritas onubioz et cessent opa nu-
ptiaz. Item leo non⁹ circa eplaz
nicete abbatis. **E**ps vel p̄fbr vxo

O rē p̄priā a cura iuañ abiciat.
Mino ſitemur nō licē epo
p̄fbro dyacono p̄priam vxore cau-
ſa religionis abicē a cura sua. hī vt
ei vīctū t̄ vētitū largiatur. sed non
vt cū illa ex more carnaliter iaceat
ſicut sanctos ap̄los legimus egisse
beato paulo ap̄lo dicēte. Nunquid
non habemus p̄tatem ſororē mulie-
rem circumducēdi ſicut frater dñi
iacobus t̄ cephaz. vide infip̄es q̄a
non dixit. nunquid nō habemus po-
tentatē ſororē mulierē amplectēdi
sed circumducēdi ſcīlcz vt mercede
p̄dicatōis ſuſtētareſ ab eis. nec tñ
deinceps foret inter eos vltēr car-
nale ḡiugiū. **H**īmc t̄ illud gregō

I Et castitatem. ſic etiam qui bene comedit abſtinens est. vt. xl =
ſi. dī. comūnia. in fi.

M Sententiam. vīus ergo potest oſtradicere toti vīuersitati ſi ha-
beat rationabilem cauſam. vt extra dī hijs que fi. a ma. pte. c. cum in
cunctis. Nam ſen-
tentia vīus po-
test trahere alios
ad partem ſuam.
vt extra dī eo qui
mit. in pos. cū ſic.
ff. de arbi. Item
ſi vīus. q. vi. C. dī
vete iū. enueli. l.
i. q. is.

Q uoniam. id
est q̄uis.

R omani. hic
affignat differen-
tia inter orientales
et occidentales

P Ordinati. id
est ordinantur.

Apoltice.
q̄i apoltolus pre-
cepit ut vir redde
ret debitum vxo-
ri. xxxii. q. v. c. i.

Opertuno. t̄
iſtud est oſtra gā-
dolphum. et ali-
os q̄ dicunt q̄ vir
quolibet loco et
etiam ecclēſia et
quolibet tempore
tenetur reddē de-
bitum vxori petē-
ti. quod non ē ve-
rum. quia etiam ſi
cut creditor nō de-
bet ſemper veni-
re cum ſacco pa-
ratus. vt. ff. de lo-
lu. q̄ dicimus. ſic
nec dī vir ſemper
ella paratus. xx-
ii. q. iii. apoltol⁹
in glo. vlti.

Diligēs. id ē
dignus

Continētes.
Sed nunquid i oī
entali ecclēſia po-
test vir p̄moueri
ſine licentia vxo-
ris. hu. dicit q̄ ſic
quia non fit ei pre-
iudicium aliquod
ſed certe ei fit p̄e
iudicium q̄ post
mortē viri non po-
test contrahē. xx-
viii. dī. quia ſunt.
Item et in alio fit
ei p̄iudicium quia
tempore vīcis ſue
nō debet ei omis-
ceri. cū ab tempore
vir multa vxore
nō possz orare vt
xxviii. q. iii. apl's
hībi expone ora-
re id ē peregrina-
ri uel orare lez diu

Pliter se copulantur. id est copulato utuntur. multi tamen ex hac littera dixerunt q̄ orientales contrahere possunt i sacris ordinibus. Sed eis obstat q̄ vi prox. si quis eorum. sed ipsi dicunt q̄ ibi sexta sinodus p̄fixit nobis regulam.

Nicola. xxvij.
in. di. cōfusendum.

Smudo. xxvij.
in. di. p̄sbiterum.

Si quis. vt.
s. xxviii. di. si q̄s.

Si subdiaconus.
xxviii. pi. si s̄b
pyaconus.

Di. xxxii.

Seraunda. in hac. x
xxii. disti
ctione abhuc pro
sequitur de conti
nentia clericorum
dicit ergo q̄ osti
tuti in quatuor sa
cris ordinibus cō
tinere tenentur. et
si non fuerint con
tinētes officio be
neficiorum priuan
tur. et si publice
habent concubi
nas nullus eorum
missam audiat. et
vt facilius possint
seruare continen
tiam precipit q̄s
ut extranearū fe
minarum familia
ritatem vitet. Jo
han. Sed nunquid
quilibet ordo est
sacer. certe vide
q̄ sic. Nam vt
dicitur in libro q̄r
to sententiarum i
xxii. di. in prim
q̄ ordo est sacer
signaculum i quo
traditur spiritua
lis potestas ordi
nato et officium et
in quolibet ordi
ne confertur gra
tia si digne huma
tur ut ibi dicitur.
So. reuera quilibz
ordo sacer est. sed
quatuor precipue
dicuntur saceri q̄
sanctimonia. id ē
castitate et conti
nentia quam indu
cunt. s. xxviii. di.
nullum. et c. de re
uimus. b.

Omnium. que
in alijs. id ē
laicis.

Clericoru. sa
cerorum.

Singulares.
i. diuisi ab eis

In hoc i. in
subdiaconali

Capite. id ē
ab episcopatu et
sic vide q̄ episco
patus sit ordo. et
lxxi. di. si seruus.
et. xcij. di. diacon
nes. et quod dixi.

consequi que simpliciter postulant.
Si q̄s ergo p̄supserit otra aplicos
canones aliquos p̄sbroy dyaono
rū p̄uari a tractu et cōuione legalis
vxoris sue deponatur. Similiter et
p̄sbr aut dyaconus qui religionis
causa vxore suā expellit excōmuni
cetur. Si vero in hoc p̄manserit de
ponatur. **H**oc aut ex loco intel
ligendum est Orientalis em ecclia
eui sexta sinodus regulā viuendi p̄
scriptit votū castitatis in mīstris
altaris non suscepit. **V**nde p̄te
phanus papa ait **D**rietalis nō o
cidentalis votum castitatis obtulit

Aliter se h̄z orientaliū traditō
eccliaz. aliter huius sc̄e rōne
ecclie. p̄nā eoz sacerdotes dyacom
atq̄ subdiaconi matrimonio copu
lantur. Istius aut ecclie vel occiden
taliū nullus sacerdotū a subdiacono
no vscq̄ ad ep̄m licetia habet viagi
um sortiendi. **S**icut et capl̄m nico
lai ex loco desideratur. q̄a gens bul
garoz nouiter ouersa ad fidē p̄p
hītū sacre religionis ex integrō as
sumere nō dū didicerat. **N**d aut i se
xta sinodo p̄sbr non legitimis nu
ptijs detentus p̄mitur. nō legales
nuptie scilicet sc̄e intelligēde sunt a
qui auctoritate canōica quilibet
sacerdos debet esse immunis. Illud
etiā gangrenhs ocili si quis disce
nit p̄sbrm cōiugatum q̄c. similiter
intelligēdū ē vel localē traditū vel
cōiugatū ab ea appellatū quaz an
tēpus sue ordinationis duxerat. Il
lud q̄ martini pape. Si subdiaconus
nus sc̄az duxerit vxore nō diffini
liter intelligēdū ē. Primā em vxo
rē an subdiaconatū h̄e p̄mittitur
qua defuncta vel castitatem p̄fessa
pmouetur ip̄e ad subdiaconatum. Promotus aut si sc̄az desiderauit
nuptias. sententie martini pape s̄b
iacebit. **D**XXXII

Seraunda est ergo contine
ntia ab omnibus in sacrī
ordinibus constitutis. **V**nde leo
papa ait **N**ec etiā subdiaconibz oiu

Omnī sacerdotū giū cōcedit
tā excellēs ē electio vt h̄ que
in alijs mēbris ecclie vacat a culpa
in illis tū habeantur illicita. Cū em
extra clericoz ordinem constitutis

xxi. di. clerros. sic. xxviii. di. nullum. hic habent quidam e. q̄d est. xxi

vii. q. ii. multorum

Si qui vero exteriū signatur contrariū. xii. q. ii. necria. et s. o.
di. v. in omnibus. vbi dicitur q̄ omnes clericī simul dormient. sed dic
vt notaui. xii. q. i. quia tua

In vigiliēt. liz
et em sint vora
ti tamen abstine
bunt a negociati
one et armis. vt. x
xxvij. di. Fornica
re. xx. q. iii. eos. et
extra v. elec. trās
missa. et. lxxi. di.
dictum

D E illo. licen
tiam dam. sed nunquid papa
bare potest subdia
cono licentiam cō
trahendi. videtur
q̄ sic extra q̄ cle
ri. vel v. signifi
catum. Nam dispē
sat ecclia cu cō
sanguineis et di
spensat in alijs v
tis. vt extra v. w.
et v. retenti. ex
multa. et in iuras
mentis. vt. xv. q.
vi. auctoritatem
econtra videtur.
vt ex te sta. mo
na. cum ad mona
sterium in si. So. si
votū ipm ordinatū
obligz. papa si
p̄ dispensare. si si
stitutio obliget
et si votū. tunc p̄t
papa dispensare.
quia cōtra stitu
tiones ecclie bene
dispensat. ar. xxv. q.
ii. fuit cui io. ego
ereto q̄ papa pos
sit dispensare cu
tē non sit contra
articulos fidei et
ipse habeat plena
tūdinem potesta
tis. vt. ii. q. vi. ta
creto. et. c. sequē
ti. b.

N ullus audiat. contrariū legi
tur. xxviii. di. con
fusendum. xv. q.
vlti. c. vlti. S. d. h
loquitur. d illo cu
ius crimen est no
toriū. vel p̄ sen
tiam vel p̄ apriaz
confessione. vt ex
te cobabi. cleri. et
muli. vestra imo
si abhuc post sen
tentiaz corrigi v
luerit non dicam
eum suspensum ip
so iure. vt. lxxi.
di. si qui sunt pre
sbiteri. et ex te co
habiti. cleri. et mu
lie. sic baz. tū di
xit hunc canonem
Puisse q̄icq̄ senten
tie late. Sed hodie

Si q̄ vero sunt p̄dia suscipiat

clericī extra sacros ordies
stituti qui se nō p̄nt otinē sortiri ux
ores debet et stipendia sua exteriū
accipe. q̄i et de hīs dē p̄tibz nouim
scriptū q̄d diuidebat singlī put cui
q̄ opus erat. De eoz ego stipendio
cogitādū atz puidēdū ē. et s̄b ecclia
stica regla tenēdī sūt vt bois mori
bus viuat et canēdis psalmis iūgī
lēt et ab oibz illicitis et cor et lingua
et corpus deo auctore obuēt. **T**te
nicolaus papa adom viennēi epo.

non esse. et hoc quod dixi speciale est in hoc crimine fornicatorum ut notarius fornicator sit suspensus ipso iure et etiam simoniacus. ut. i. q. ve
rum. sed in alijs criminiis non est expressum. et ideo licet notaria sint
non est propter illa abstinentiam ab officiis eorum. vel dic quod licet notar
ius fornicator ipso actu sit suspensus tamen propter contrarium actum ipso iur
restituit ei officium. ut. lxxxi. dicitur qui sunt. unde quod cito penitentia licet
celebratur.

¶ Quem scit. scire
tia iuris non facit.
Si certe quicquid
dicat io. hoc tene
te p. certo. quod siue
sit notarium p. sacerdoti
nem. vel p. rei euide
tiam de fornicati
one ipsius quod vi
taris dicitur. ut ex dico
haberi cleri. et mu
t. c. vi. b.

Dicitur. ab ecclesiis. tamen non co
cero in suspensa a
canone. id est in
excommunicato. ex
de ap. pastoralis.
non ita dico in sus
pensa ab hoie quod
ibi statim beatam
amittitur beneficium quod
relegato ad tempore
bona non admittitur
in hoc in sententia
explicatur. C.
de penis. deposita
torum. quia dum alijs
ratibus ostengi
poteris. non sunt
ei subtrahenda sub
sidia. C. d. executa
rei iudicium. stipendia
imo dico quod nec tamen
adimerentur nisi in
sententia explicantur.
Quid iuris sit
de tamen nota in questionibus. b.

Constitutio
ne. ar. p. cuius vita cle
riconum. i. q. i. laic
bos. o. tra. h. varie
funt obuetudines.
ar. i. e. placuit. ex
de consti. cu. oes. et
de elec. cum ecclesia
vulnerata

b Separari. ar.
quod laici excoicani
di sunt quod decimas
soluerunt nolunt vel
oblationes. xvi.
q. i. statuum. et
e. reuertimini. x
ii. q. ii. q. oblatio
nes. et. xi. q. i. duo
C Verum. prin
cipia. tamen diuidit
in tres partes

Fecit Jeronimus.
i. q. i. sicut christus
S Augustinus.
i. q. i. si fuerit. et
e. neque in homine
b In epistola. i. q. iii
Saluator. positio. preposito sancti vincentii epistola destinata fuit ab
i Preheretico in qua multa obiciebantur ei. s. utrum vera esset
sacra vel sacrificia hereticorum cui cum renderet non posset. misit eam papae
A Urbano ut responderet. ipse vero responderet ad singula
Dicitur. incipit capitulum urbani
L Et veneranda. et etiam suscipienda. et per hoc ruit duabo questi

omibus. s. quod ipsa sacra vera fuit et patera quod suscipienda fuit et tu facias
vini in verbo illo veneranda
M Malus. non sufficienter probat tamen aliud dici possit in baptismo
aliud in ceteris. Nam et pagano conferri potest. de o. dicitur. in quo a quodam
Sed melius probat per sequens. non horreat tecum.

Columba. i. bonus christianus

¶ Atti. hucus
quod intelligere tamen
occultis. et de
hijs qui tolerantur
Pro Consiliterit.
per sententiam vel per
confessionem. i. o.
vel per rei eviden
tiā. ut. s. dixi. in
c. nullus. b.

Ducibus. ar
guitur hic quod laic
us tamen mandato su
perioris potest su
spendere clericos
et excōicare. quia
excōmunicatio est
potius iurisdictio
nis quam ordinis. ut
extra de elec. trans
missa. Nam electio
potius interesse laici
di. lxiii. adrianus.
et. c. in sinodo et
ar. di. xc. vi. bene quod
dem. et causis ma
trimonialibus. xx
xv. q. v. ad sedem
circa medium sic
ii. q. v. mēna. hoc
tamen videtur a
lienum a laico. cu
de rebus spiritua
libus se non intro
mittant. ut ex de
iudi. decreuimus.
imo ut ibi tamen
papa qui hunc ple
nitudinem patatis
eis possit committ
re ut excōicarent
ii. q. v. mēna. b.

Officiū. h. il
lud intelligit tamen
notorio simoniaco se
cut de notorio for
nicatore melius cre
do quod etiam occultus
simoniacus suspensi
sus sit. si est simoni
acus in ordine.
vt. i. q. i. reperiuntur
Suspensus enim
est quo ad se et quo
ad alios hoc ideo
dico quia quilibet
peccator suspensi
sus est quo ab se
licet non quo ad al
ios per notorium
fornicatorum et occultum
simoniacum in ordine. unde ab
occulto simoniaco
que scis esse si

moniacum in ordine non debes sacra recipere. ut dixi. i. q. i. si quis a
simoniacis. et hoc probatur ex de simo. per tuas. i. q. et. xi. q. i. ordinationes. Sed a quolibet alio qui adhuc toleratur potes recipere quia licet
quilibet peccator qui ad se suspensus sit ut. i. q. i. sacerdotes. non tamen quo ad
alios ut hic patet et. xv. q. vi. c. vi. sic quicunque aliquis est suspensus quo
ad alios non quo ad se. ut extra de clericis peregrinante tue.

cent et dormiant. et quicquid eis ab
ecclesiis competit hoc communiter
habeant. Denique ut decime et primi
cīe seu oblatōnes viuorum et mor
tuorum ecclesiis dei fideliter reddātur a
laicis. et ut ipsi in dispositōne episco
porum sint. quas si retinuerint a san
cte ecclesie cōmuniōne separantur.

CVerū principia hanc auctoritatū
contraevidentur. Jeronimo augu
stino ceteris qui christi sacramen
ta neque in bono neque in malo homi
ne fugiēda demonstrat. sic subsequē
causa simoniacorum plenius ostendit.
Sed urbanus secundus in episto
la sua destituta preposito sci. vīcen
cij hanc otrarietatem determinat dicens.

A D hoc vero quod subiungitur
in eadem epistola prima utrum
sit vtendum ordinatōibus et reli
quis sacramētis a cōmīnōsis exhibi
tis ut ab adulteris vel sanctimoni
alium violatoribus vel huiusmodi.
Ad hoc inquam rendemus si scismate
vel heresi ab ecclesia non separēt eo
rundem ordinationes et reliqua sa
cramenta sancta et veneranda non
negamus. sequentes beatum augu
stimum qui super iohannem de hīmō
tā copiose quod veraciter differit. Ait
enim baptizat huius bonus siue ser
uus malus nesciat se ille qui bapti
zatur baptizari. nisi ab eo qui dedit
sibi potestatē baptizandi. Et paulo
post. Non horreat columba ministeri
um malorum. sed respiciat dominum potesta
tem Atti p̄decessores nostri nicolaus
et gregorius missis sacerdotū quos
tales revera esse constiterit fideles
abstinerere decreuerūt. ut et peccan
ti licentia auferrent ceteris. et hu
iusmodi ad digne penitentie lamen
ta reuocaret. Scribit enim p̄deces
sor noster gregorius radulphus et ber
tulphus ducibus inter cetera officia
um simoniacorum et in fornicatōne

S Porro. hec sicut verba urbani. **S**i ab iniognis. i. quis.
Prefumatur. i. p̄ficiue officiuntur locū ceterū tē. agit d̄ s̄mo
Sz agētib⁹. ab h̄ loco vsc⁹ ab illū. naco ⁊ te fornicator⁹. et
 ab isto loco vsc⁹ ab illū sciendū vero loquē de heretico ⁊ scismatico
 et tres h̄ innuitur differētie inter hos duos. s. inter simoniacū et for-
 nicatore⁹. et m̄ illos duos. s. hereticū ⁊ scismaticū. Prima ē. q̄ simoni
 acis ⁊ fornicator
 tpe nc̄itatis duo
 offerūt sacra. scili
 cet baptismum et
 corpus xp̄i. Sz illi
 heretici ⁊ scismat-
 ici bāpm tm̄ Se-
 cūda ē. q̄ illi ofer-
 rūt sacra ⁊ effem
 sacri illi tm̄ sacrm̄
 Tercia q̄ ordiati
 ab ip̄is recipiūt si
 no man⁹ imposicōe
 h̄ ab illis. nō. i. q.
 .i. man⁹. t. c. qdā
Prefatorū. ni
 colai et greg⁹. et
 sic p̄z h̄ qd̄ tm̄ lo
 quī de simoniacis
 et fornicatoribus
Instituta. sci-
 licet obfūnt.
Sūnione. sic ḡ
 ab illis recipitur
 eucaristia sed non
 ab hereticis. vt. xx-
 iii. q. i. si q̄s te-
Talib⁹ rit
 .i. sacerdotibus
Ordinatōnū.
 .i. ordmum
Sacrorū. ali
Cōfe orū
 atio. improprie di-
 cultur ordines cō-
 fici.
De malis. h̄
 l̄a bene innuit q̄
 ab illo loco porro
 ad h̄ tē. vsc⁹ h̄c
 taneum de malis
 catholicis intelligit.
 non de pre-
 cis nec ecclia di-
 cit illud. otra do-
 natistas q̄ vrbā
 nō inducit auētes
 gregorij a mimo-
 ri. nā h̄ dī de saē
 mētis donatistarū
 q̄ h̄t aprias vir-
 tutes et cetera
Formā. i. ve-
 ritatē h̄t. q̄ v-
 ra et integra sūt
 .i. q. i. qd̄ quibam
 et de cōse. di. iii.
 ostenditur
Imciati. i. o-
 scrati. sile d̄. di.
 .i. q̄. corpus. xii.
 .q. i. aurū. xxviii
 .q. i. caue. sed ali-
 ter accipitur. xx-
 viii. q. i. c. i. iniciae
Per man⁹. i.
 .q. i. h̄j.
Qui ap̄lorū.
 .i. qui sub nomine apostolorum facti sunt. sed sunt apocriphī. xxx. q.
 .i. aliter manus. sed quid dices de penitentia nunquid est accipiē
Per da ab illis p̄cīs. Rēndo in casu nc̄itatis bene possumus
 confiteri eis. et etiam cuiuslibet. de pe. di. i. quez penitet. Sz tū licet eis
 cōfiteamur. non tū debemus ab eis recipe p̄niā. quia nec in eo casu
 imponenda est penitentia sed innoſcentia. xxvi. q. vii. ab infirmis

vel die q̄ non debemus eis confiteri. xxviii. q. i. sed illud in fi. ne in-
 dicant nos in desperatōem sicut iudei iudā cum ei penitēti dixerūt
 quid ab nos tu videris. de pe. di. i. h̄j. p̄tātis. **Q**uorū simplex
 est h̄ ralatō. **E**x parte vt. xxxi. di. aliter
Diaboli. si quo ad factū dixisset i. detesta-
 seos. bene dixissent
 sed h̄ dixerūt q̄a non cretebat esse sacrōz veritatē apud hereticos
 ⁊ ite o. replēsi fue-
 rūt ab augusti. b.
Applānt. q̄.
 te cō. di. iii. quō.
J. In bāpmo.
 videt q̄ nec bāps
 in nc̄itatem ab he-
 reticis sit accipiē-
 bus. nā cordis cō-
 tricō solūc. s. cō.
 di. iii. bāpi. vicē.
 sic nec corpus xp̄i
 .xxviii. q. i. c. pe-
 multimo et vltimo
 q̄a qui credit mā-
 ducat. de cōsecre-
 tione distin. ii. vt
 quid paras tentē
 et ventrē. crete ⁊
 manducasti. r̄nteo
 h̄c est rō q̄ bāps
 nc̄arior est. Nam
 in eo delentur oia
 p̄cca ateo q̄ etiā
 ignis purgatoriū
 pena non sentitur
 non aut ē ita i. co-
 dis cōtritōne v̄l-
 pn̄ia nā p̄ ea non
 p̄t purgatoriū e-
 uitari qd̄ excedit
 om̄em penā quaz
 hic poss̄z quis su-
 stinere. s̄m q̄ hic
 legūtur. de pe. di.
 vi. c. vi. xxv. di. q̄
 i aliud. pal. est

Necessarior.
 imo est ianua oīm
 sacerdōrum. i. q. i. si
 q̄s fugerit d̄. o. di.
 .iii. h̄j. vero. exē
 de clericō non bas-
Spti. c. iii.
Tquis eorū qui accedūt ad
 clerū voluerit nuptiali iure mulieri
 copulari hoc ante ordinatōem sub
 diaconatus faciat. **I**tē ex ocilio
 carth. tertio. **L**ectores à vxores
 ducat aut otinentiam profiteātur.

Lectores cū ad annos puber-
 tatis veniūt cogātur aut vx-
 ores ducere aut otinentiam pfiteri
Itē gregorius bonifacio episco-
 po regitano. **S**ubdiacones conti-
Snentiam obseruare debent

Subdiaconib⁹ tuis hoc quod
 de singulis statuimus decernimus
 obseruari. nec illam diffinitōez no-
 straz cuiusq̄ otumacia finas aut te-
 meritate corrumpi. **I**tē urban⁹
 in finodo secunda apud melfiam.

Beneficio ⁊ officio careāt q̄ post sub-
 diaconatum vxoribus vacant

dicitur. vt institu. de atop. & minorem. sed quantum ad matrimonū
 strahendum dicitur plena pubertas. xiii. anni in viro. vel. xii. anni
 in muliere. vt exē d̄ desponsa. impub. puberes
 penuria nō patitur
DCogantur h̄. e. placuit. oē. h̄ illud q̄n ecclia.
Subdiaconibus cōtumacia. q̄ non est fauore alicuius p̄sona ob-
 mittendū qd̄ statutis generalibus continetur. lxi. di. miramus.

A Os seruituti. qd si dicitur intelligo qd qd infimonia litem ducit vxores. et in eo casu filii redigentur in seruitute ecclie vt xv. q. vlti. cū multe. primo tñ ipse epus redigit in seruitute eas si p. si en. vt. lxxxi. di. quidā cleri. h. si ipse non sufficit tunc itur ad brachium seculare. vt. h. d. Sz obicitur nōne p̄ncipes b̄st iurisdictioz sup istā cū sit laica quare ḡ indulgetur eis istud cum ipi p̄nt p̄ se eas puniē si legitima vxor estet ista tunc plā nū eliz qd legitima vxor sortitur forz ex persona viri vt ff. de iuffd. om. iudi. cū quedam. Sed illa que non ē legitima nō vt. ff. ad munici. l. de iu. re. h. vlti. ad h. p̄ dici qd cū sit de fa milia sacerdotis ē d foro ecclie sic et alii qui sit d fa milia eius. vt. l. xix. di. iudicatū. z. xii. q. ii. ecclia. seruos. vel idō cē setur de foro ecclie quia deliq̄t in psonam ecclie. qd ratione delicti dicitur in me p̄ceps h̄re iuribz p̄tionem. et ratio ne delicti fit qd de foro alterius. vt. vi. q. iii. placuit.

B Multetur. hodie deponitur. vt ex d. vi. et ho. cleri. vt. clericoz. mores. et. lxxxiii. di. si qd ep̄s. et ex de simoni. nemo. sed illud ē verum qd p̄ce vel precio consenserit. vt ibi d. in illa cōf. vt clericoz. si autē epus negligens eset suspenditur p̄ duos mēses. vt. i. q. i. quicq̄d Rubescant. secretor. ex h. p̄z qd ecclia n̄ iudicat d. occultis sic. xxxii. q. v. xpiana. q. v. q. v. p̄filiisti. et vi. q. i. si oja. et ē ar. p̄ opinione illoz qd cūt qd oecultū delictū nō irrogat regularita tem. io. qd est ex pressum hodie ex d. tēp. o. c. v. mīsi in homicidio et si monia in ordine. q. i. rep̄iuntur. b. Emo. virgo qd si credit se cōtrahē cū vgi ne et ē corrupta. dico eu nō esse p̄ mouendum cū sit maritus corrupte. vt. li. di. qui in aliquo. qd ibi nec error nec violētia excusat. xxxii. q. v. ille aut. sicut nec casus excusat. vt. xv. q. i. c. vi. quid si p̄mo corrupi v̄ginē et postea despōnsau eam. ar. qd bucer eam non possum si volo promoueri. vt. xxx. q. v. qualis. et. h. di. p̄xi. D maritū. h. notaui in qm̄b. = **C**onmiserius qd. Nota p̄fueru Lacuit. abstmē. i. nō strabē. dīmē seruandā in mīmonio vt h

et. h. e. qm̄. et ex de ag. sp̄ua. c. ii. sed ntra te sp̄ua. b. tuas. et ex hoc videtur qd epus in sua dioecesi possit statuē. s. ne accoliti strabat. sed credo hanc p̄fuerū referendā ad b̄nficia. vt. si p̄fuerū ē qd accoliti vxorati habeant beneficia ipa seruetur. h. hodie corrigit per dec.

S extra de cleri. diu. iohannes. et. e. de cōrem. **S** eriat. habitū. b̄n dicit habitū et votū qd solus habitus nō sole mitat votū vt ext de regul. porcī.

B Post mortē.

S ista vxore p̄mo

ti dic qd eoip̄ qd

bat ei licentiaz in

telligitur vuere

similiter et iam ea

cuius maritus fu

scipit habitū reli

gionis. vnde neu

tra debet strabē

si tamen contraxe

rit tenet fm qdā

nā votū nō fuit so

lenizatū. distigue

ti vt. h̄noi ux

or sciat ius. vel di

catur sibi qd tunc

vouē intelligē nō

tū solēmzat votū

si vo ignorat nec

ei dī. nō intelligē

vouē. in vxore tū

p̄moti secus pos

set dici non ppter

votū h̄. ppter oſti

tutde ecclie. vt sci

licet nō sit mīmo

mī si strabat. et

vid: exp̄issum. s.

.xxviii. di. q. fuit

.h. dicit qd utraqz

vxore et p̄moti et

ingressi votū d. p

senti dirim̄t. h̄ nō

solēmzatū sit. Jo

fa. dixit aliud esse

in vxore p̄moti a

liud in vxore in

gressi. qd illa post

mortē strabē. h̄

vxori p̄moti non

qd ē ratio diuersi

tatis qd ē dignior

clericatus h̄ mo

nachatus. nā etiā

bigamus p̄t esse

monachus xvi. q.

.i. legi. Sz mirū ē

q. tātus vir dix

re h̄ cū manife

ste obuiet. xxvii.

.q. i. agathosa. et

c. si qd iugatus

et. xxviii. q. v. qui

vxore. possit autē

dici qd votū vxo

ris solemnizatur.

ex votō viri pro

moti. et ita vir cō

municat vxori vo

tū. de h̄ sup. c. qui

Q. vxorem

om̄ia. ducē

.i. retinē b̄nficia

B Secte alteri.

h. xxviii. q. i. caue

et. c. non aportet.

h. suoz. suoz. vt. lxxxi. di. volum. et. c. in

Moneas vxores. omnibz

Suspitionis. quia suspectas

mulieres habebat vt ex te cobabi. cle. c. i. et. q.

Dospicoltū. malū. notandum est ar. a cōtrarijs. si enum est bonum

anē. et otinetia p̄fiteri nolūt. vxore ducē vīgmē cū b̄ndictōe sāctotali p̄mittimus. nō aut viduā aut repudiataz. qd ppter h̄ deinceps nec ad s̄b diaconatū puehi poterūt. quia nec laic⁹ nisi vīgmē sortit⁹ vxore aut bigamus ad clericatū vel si qd ex p̄fatis ordimbz desiderat ad s̄b diaconatū ascendere nō potest sine osensi uxoris sue. vt fiat de carnali deinceps sp̄uale nūgū nemime eos cogente. neqz p̄mittitur postea vxor coniugi eidē marito suo carnaliter nec cuiqz nubē i vita à post mortē illi⁹. **I**te ex calcedonēi cōilio

Nō liceat clericis alterius lecē vx

O vōnam in qui orem ducere busdam p̄uīens concessum e lectoribus et psalmistis vxore ducere. cōstituit sancta sinodus non li cere cuiqz ex hīs accipe secte alterius vxorem. **I**tem in niceno cōilio capitulo tertio

Non habitent cū clericis mulieres

E nisi qd naturali fedē iūtē sūt Pterdixit sancta sinodus per omnia non epo non presbro non diacono non subdiacono non alicui oīno qui in clero ē liceare subintroductam habere mulierē. nisi forte aut m̄rem aut sororē aut amitā aut etiam eas idoneas psonas que fugiat

N suspitōes. **I**te Jeronim⁹.

Dospicoltū tuū aut raro aut nunqz mulierum pedes terant quia non p̄t toto corde habitare cū deo qui feminae accessibus copulatur. femina cōscientiam secū pariter habitantis exurit. **N**āqz de mulierū formis disputes. femme nomē tuū ne sciant. femme quā b̄n vides conuerstante mente dilige nō corporali frequentia. si bonum est mulieres non tangere. malum est ergo tangere.

Vñ greg. in dialogo li. quarto.

Presbiter vxore suā quā sororē

E pterdixit. aut sororē. in quibz nichil seu criminis estimare fedus naturale permittit vt ex de cohab. cle. et mulie. c. penul.

Huoz. suoz. vt. lxxxi. di. volum. et. c. in

Moneas vxores. omnibz

Suspitionis. quia suspectas

mulieres habebat vt ex te cobabi. cle. c. i. et. q.

Dospicoltū. malū. notandum est ar. a cōtrarijs. si enum est bonum

reliquum est malū. fallit in p̄bigalitate & auaricia. Item duo cōtra
rā q̄nq̄ inueniuntur bona vt nubere et non nubere. et quotidie com-
municare et nō oīicare. xxvii. q. i. sic em̄ te cōse. di. ii. quotidie. et
ar. C. de p̄cur. exigendi. ibi iustus tamen est.

DResbiter. p̄sbram. cū qua in minorib⁹ ordinib⁹ straxerat
Slieres. et matricurie. h̄ntes curā de rebus ecclie

Di. xxix.

Cce. h̄ q̄ri

tur. b̄ iti-

tulat. di.

xxix. in qua ma-

gister ostendit q̄

bigami cōpore vi-

ciati. vsurari. pu-

blice penitentes

lusores in cena.

furioli. arreptiti.

accipientes mere-

tricem in vxorem

habentes concubi-

nas non p̄t pro-

moueri. q̄nq̄ tam̄

dispensatur in cō-

cubimarij. h̄. e. c.

vlti. et nota q̄ in

p̄mis duob⁹ capi-

tulis accipit mḡ

ocubinā p̄ uxore

qua q̄s duxit sine

solemnitate. vt. h̄.

xxxi. di. s. ou-

binā. Sz. b. intelli-

git de vera ocubi-

na quā si quis ba-

buerit post baptis-

mum p̄moueri nō

tobet. vt. xxv. di.

c. vi. Item enim

ē. si an̄ bāp̄ma ha-

buerit et post ali-

am uxorem vel o-

cubinam.

Si quis post

saccep̄. ma-

xime. vel determi-

nat v̄bum. p̄. poli-

tum habuerit

Concubinaz.

p̄mā uxorem. t̄is

tam̄ ex dispensa-

tione q̄nq̄ p̄mo-

uetur ut h̄. e. habu-

isse. et. xxxi. di.

fraternitatis

Maritū. ou-

binaz. ar. q̄

si q̄s habuerit vir-

gīm̄ ocubinā liez

postea eam sumat

in uxore q̄ nō p̄

p̄moueri. vt. xxx

iiij. di. curandum.

et. c. p̄cipimus. et

xxx. q. v. qualis

Conseruantes.

xxxi. q. i. non est

culpandus. ar. cō

tra. et ita ex uno

eodem q̄ factō pu-

nitur quis et me-

retur. ff. quibus ut

indignis. i. i.

Injusta. i. ex

indignatione vel

ex mīna cōmotōne.

secus si p̄pter necessitatē fecerit. vt. lv. di. si q̄s

a medicis

Illos. talis etiam deponitur. xlviij. di. de petro. et. c. quoniā

Penitentia. vt. di. li. qui in aliquo. et. l. di. de hīs.

CIn furiā. tam̄ promotus nō deponitur. vt. viij. q. i. q̄uis

Ommuniter. de istis qui ita vexantur. distinguendum est. nam si

frequenter cadunt non debent ministrare. vt. viij. q. ii. c. i. Si vero ra-
ro emitunt voces confusas similiter non debent ministrare. vt. h̄. viij.
q. ii. c. i. Si autē raro nec emitunt voces confusas possunt h̄ habere
debent coadiutores. viij. q. i. illud. promoueri autem non possunt tales
ex quo passi sunt semel. vt. s. e. maritū. et h̄ est opinio. b. nec habet in
hoc cōditōnem. In demona cōs similiiter nulla cōtradicō inter. b. et
alios quo ad pro-

motionem. quia

omnes dicunt q̄

nullus talis debet

p̄moueri. vt. i. c.

maritum. et. c. cle-

rici. in promotis

distinguit. inter.

h̄. et alios. Nam

dicūt alii q̄ sicut

non. debet promo-

ueri qui semel est

arreptus a demo-

ne ita nec officiū

p̄t exercē etiam si

iam p̄motus sit.

et qui hoc dicunt

illā līram q̄ tū alī

intelligunt q̄ bu-

go. nam dicunt q̄

hoc relatiū qui

refertur ad proxi-

me positiū. s. epi-

lenticos. et est sen-

sus litere epilenti-

ci non debent se in-

gere in diuinis sa-

cramentis.

CVel indiscus-

se. i. temere exce-

p̄tis illis epilenti-

cis q̄ raro cadūt.

CPassionib⁹.

i. q̄ sine vocis cō-

fuse emissione. et

spume iactatione.

CQui tamē. d-

monaci.

CEt ip̄i. i. isti q̄

hoc non faciunt

h̄ tantum cadunt

debent esse tam

biū suspensi donec

apparet eos per

annum vnum esse

liberatos. i. non. oc-

cupatos in curfū

demonū. i. appāre-

at q̄ illa passio n̄

ē temoniacā. sed

epilentica. b. ve-

ro. dicit in demo-

nacis promotis

q̄ si per ānum ste-

terunt et non fu-

erunt passi supra-

dicta possunt ex-

ercere officia diui-

na. vnde dicit q̄

illud relatiū qui

refertur. p̄ demo-

nacis. et p̄rie se-

cundū eū pom̄tur

in fine liberati-

CSpacio. h̄. viij.

.q. ii. c. vlti. cōtra-

sed ibi dubiū fuit.

hic certum

Quod. ope. in diuino obsequio.

Necessitatis. i. infirmitatis

CRe quibuslibet. p̄ma ratio

CSauitatum. id debilitatum. vt. xlviij. di. c. i.

CDiuina. i. mosaica.

CQuantomagis. quasi diceret ex quo viciati corpore remouentur

tur multomagis viciati mente. ar. xxviii. di. seculo

LAIC*i*nstituerūt*i*.informauerunt
causa saturande libidinis
NAbusus.ambiguis.s.xijj.di.sicut.ora.sed dic q̄ trip̄x ē ambi-

guitas.ambiguitas iur.ambiguitas facti.ambiguitas perso-

ne.vbi ambiguitas juris est.ibi v̄ similibus ad similitudinē p̄ceditur.vt.

xx.di.de libell. et de tali ambiguitate loquitur illud capitulū sic h̄ vbi factum est ambiguum nūquam fe-

renda est sententia in alicuius pre-iudicium vt.xi.q.

sij.graue h̄ ideo dico q̄ si nulli fit preiudicium vt in baptismo et cōse-

cratione.vel ordinatione bene fere tur i dubio certa sententia scilicet vt baptizetur.vt ecclēsia cōsecrēt.vt de nouo ordinetur

vt d̄ o.di.iiii.puani los. et di.i.solēmitates.ei.lviii.di.

p̄bri.tn quādoq̄ dubitat de facto et fertur sententia in p̄iudicium alterius.vt ex de spō.

iuuens. sed istud est ppter periculū anime. vbi autē ambiguitas persone sed certū factum est bene fertur sententia certa

vt.v.q.i.quidam

Prefumas.ar.q̄ occultū delictum reddit hominem irregularem.contra di.p̄x.erubescat.dic ut ibi. h̄ forte in eo casu quoniam non permittuit super cri-

Cōmittēdū. sed quare non invidetur h̄ ei expurgatio q̄ exilis fuit infamia. et sic quandoq̄ aliquis ppter conscientie committitur.vt.s.di.

iii.deniq̄ r.xv.q.viii.c.i.et xxix.q.iiii.vir cum p̄pria vxore

Deposito.i.suspensus quoq̄ satifaciat.sic posse. xxi.q.ii quo-

mam Di.xxiiii.

Domesticorum. In hac xx-

xijj.di.ostendit q̄ domesticis per-

sonis clericis nō exhibebunt miniam

Omnibus seruis dei venatōnes et filiaticas vagationes cu-

lēs p̄p̄ aldiūmo epo

sacrosancta ministeria tractare trauantur. Quibus si in hoc ope positi

aliquid p̄prie necessitatis occurrat quis de sua fidelit̄q̄ salute confidit ubi ip̄os ministros curatōnis

humane tanta prospexerit calamitate vexari atq̄ ideo necessario remouēdi sunt ne quibuslibet pro qui

bis cr̄stus mortuus est scādālum ḡn̄etur infirmis. Postremo si cor-

pore sauciātū fortassis aut debilem nequaq̄ sancta ottingere lex diuina permisit quantomagis domi celestis

dispensatores esse non ouenit quod deterius est mēte peccatos. Item

innocēti papa felici epo capuano

Qui tpe baptisi viores habent si

postea religiose vixerint clīci fieri n̄

LAIC*i*nstitutes p̄hibētur viores baptisati sūt ac sic se

instituerūt. vt in nullo opinō eorū vacillet aut clericis iunctū sunt aut monasterijs ex quo baptizati sūt adheserunt. si non occubimā si non p̄licem nouerint. si in bonis operibus

vigilauerint non prohibentur h̄moi ad clericatus sortem assumi. Ceteraz ante sumptū sac̄z ordīnē quos

dam legimus concubinas habuisse quos tñ sac̄i canones nō reiciūt. si post sacrum ordīnē ab eazz omixione sese immaculatos custodiunt

Vñ greg. andree tarentino epo

De quodā epo qui an epat apieē

Non te occubimā manifesta verita-

te operimus et te illius criminis per-

ticipatōem habere cognouimus de

qua etiā contraria est quibusdam in-

nata suspicio. Sed q̄ in ambiguis

rebus absolutū non d̄ esse iudicū

hoc tue conscientie committendū esse

eligimus. Quia de res in sacro ordī-

ne estitutus eius te recolis pmixti-

one maculatū sacerdotij honore de-

posito ad ministrādum nullo modo

p̄sumas accedē. scitur i anime tue

piculo te ministrare et deo n̄o te si-

ne dubio rationem reddere. si hu-

iulmodi sceleris conscius in eo quo

es ordīne celans veritatē p̄manere

wlueris

Omnibus seruis dei venatōnes

et filiaticas vagationes cu-

lēs et vt accipitres aut falcones

familiaritatem. et q̄ non intererunt clerici venatōibus aut aucupationibus. Secundo ostendit qualiter accipiatur concubina in superioribus capitulis. si quis post. c. maritum. c. habuisse. que capitula sūt. s. di. prox. Tercio adiungit de multis non promouendis. et q̄ bigamī quandoq̄ p̄mouentur ad subdiaconatum. Quarto ostendit q̄ cle-

rici non debent in tere se coniuijs nuptiarū. Infine ostendit ppter cuius vidue copulaz quis impeditur a promotione.

Domundam germanos. i. teutonicos qui sunt verū germē. vel vere nobiles. ar. ex de preben. venerabilis. extra de elec. venerabi-

Venatorem. existentem vena-

torem. ne obiciat

de eustachio. lxx

xvi.di.elau.

Fama. non q̄ aliquid ibi seu cri-

minis existimare

ppter fed na-

turale. sed q̄a co-

ram omnibus eaz

minis osculabat

et ponebat caput

in gremium eius.

et ideo non fuit ei

indicta purgatō-

sic extra de pur-

ca. cū in iuētute

Coepis. ar. q̄

sol metropolitaz-

nus non p̄t audire

causaz episcopi et

tiam ciuilem et xi.

q.i.si clericus. et

vi.q.iii.si inter

Bestiarū. j.

.lxxvi.di. qui ve-

natoribus

Excommunicatus. vt non inter sis cū cīs negētis oīibō. xvii. b.
Concubina. s̄ respicit qd̄ di. s. px. c. i. placuit. et. c. se.
Afficitur. i. amplectitur. **L**ex noīat canonica. vt. h. c. px.
vel ec̄ lex ciūlis q̄r̄ ocubimat̄a lege nomē accepit. vt. ff. S̄ deu. i. cō
S̄ q̄. ocubimat̄. i. mulierē nō solēmter ducā sed tñ̄ cubimatu

Tmutuus con
tentus interuenit
q̄ alia ocubimani
nō l̄. b̄. vt. xxx
ii. q. m̄. nō. px
x. q. v. aliter. cō
h̄ ibi loquitur quā
to non constat de
mutuo consensu

Conūctōne.
Em̄ leges ita ē q̄
si impares sunt p
lone strabentium
in facultatibō vel
genere nō p̄sumit
matrimonium nisi
totalia instā in
terueniant. vt. C.
de nup̄. impiat.
S̄imo et illō. ff.
de donac̄. donatio
nes. secus si pares
ff. de ritu. nup̄. in
liberos. sc̄bz cano
nes semper p̄sumi
tur adulteriū. nisi
appareant lega
les solemnitates.
vt. xx. q. v. aliter
ex. d̄. clam. despō
cum inhibitio

Raternita
tis. patitur.
ecce. C. vbi plus
iūr̄. habet luxuria
q̄ castitas. q̄a ca
stus l̄ repellit. si
otraxisset cū secū
da. sed fornicator
non. Itē p̄ illud. c.
quidā dicūt tero
gatum esse illū. x
xv. d. c. vi. q̄a cū
illud sit equitas
et illud rigor me
rito preponitur ri
gori eq̄tas. vt. xl
v. d. licet. l. d. p̄
deret. ex. de fur. c.
ultimo.

Professura.
alibi dicit̄. q̄ de
bet vēdi vt. lxxi.
di. quidā. alibi di
citur q̄ rediḡ tur
in seruitur. ut. x
xxi. d. eos. h̄ d̄
q̄ diuersitas pena
rum ep̄o dat opti
onem. extra de of
fi. de. te causis.
vel distinguas an
sint publice ducē
quali vxores vel
non. xv. q. vi. cum
m̄te. sed qualiter
precipit̄ illi itra
re religiem cum
h̄ res non sit pre
cepti. vt. xxxi. q.
i. integritas. die
q̄ ratōe delicti co
gitur intrare mo
nastrerium aliquis
quandoq̄ ab agē

dam penitentiam. vt. l. d. si ille et. lxxi. d. si q̄s clericus. vel expone
Siubem̄. fidim̄. l̄ de stricto ure loquitur. vt illud. xxv. d.
q̄s nullatenus. primum. non valet quā mūc̄ marit̄ cor
Ond̄. q̄d̄. ḡ. métricari. h̄ rō. rupte. pmouetur
Grandū. virginem. xxv. q. v. qualis

D Recipim̄.
l̄. s̄. xxxvi.
di. illatos
M Sz si quos. iā
ordinatos supple
aliter item repe
teret
N Ciciatum. e
normiter.

Si cuius ux
rem. admit
ti. sed nonne vide
tur hic nimius ri
gor q̄ aliquis sine
culpa sua punia
tur. ppter hoc m
telligunt quidam
qd̄ h̄ dicitur quan
to maritus est pa
tronus turpitudi
nis et leno. Sz cer
te tunc repellere
tur. ppter p̄prium
delictum. vt. xxv
q. i. c. i. et. q. d.
Ḡ. q̄. phibet̄. id
quia est maritus
corrupte. tñ̄ si nō
cognoverit eā p̄
adulterium perpe
tratū. bñ̄. pmoue
tur. h. c. c. v. l. Sed
pone q̄ vir accu
set uxorem te adu
lterio nunquid p̄
venire accusatōne
tenetur ei reddore
debitum si talis ē
qui velit promoue
ri. dicunt quidam
q̄ nō q̄ si reddit
fit ei p̄udicū sic
nec eogitur redde
re debitum ei quā
audiuit esse ancil
lā. vt ex. de cōiu
gio buorū. p̄posu
it. h̄ tamē ibi alia
ratio est. q̄ cū bua
est. nō ē matrimo
niū. xxix. q. i. e. i.
sed h̄ est m̄rimo
niū. vnto melius
vitetur q̄ fibi p̄
iudicet agnoseen
to eā q̄ illi iniuri
am faciat. et sc̄bz
h̄. h̄ sequit̄. q̄ ali
quis punitur ex
eo q̄ tenet̄ facē. q̄
ex necessitate. tē. q̄
id. xxviii. q. iii. na
buc h̄. tonosor. v.
valis vbi dicit̄. q̄
nemo punitus
est ex eo qd̄ nece
habet facere. Itē
ex hoc sequitur. q̄
aliquis p̄ vno fa
cto meretur penaz
et p̄niū. qd̄ ē con
tra illud. viii. q. i.
sciendū. Itē ex h̄
sequitur q̄ aliq̄ ex
vno fcō et merep̄

strictōnis illius nō patitur manere
censurā. et etas illius d̄ quo agitur
future m̄cōtinētie suspitōez aufer
re d̄moscitur. vt ad diaconatus or
dimem puehi possit. concessisse nos
noueris. mīcenaz vero ancillā eius
de q̄ se post uxoris trāhtū filios h̄re
ofessus est iubemus vt tua dispositi
one cuiuscūqz monasterio cōtmē
tiā pfessura tradatur. **H**oc ex di
spensatione misc̄bie. ceterū ex rigo
re discipline intelligitur illud aure
lia. sc̄f.

Nō admittatur ad cler

S qui ppter uxore aliam ogno
q̄s de laicis post uxo uerit
re suā alia cuiuscūqz oditōis ogno
uerit mulierem in clerū nullatenus
admittatur. **C**nd ergo de pelice. r
meretrice apud gregorū. t̄mōcē
tium scribitur ppter spem future m
cōtmētie cōstitutum esse creditur
q̄r̄ difficile otimentam seruat qui se
illicio ocubitu maculare non metu
it. vel phibetur ordinari qui pelicez
vel meretricez cognoverit maritali
affetu. vel q̄ corrupta florem vir
ginitatis amiserat. vel q̄a meretrice
carī non definit licet in uxore ducā
tur. vtrumqz enim cuilibz p̄stat im
pedim̄tū quom̄ p̄tigē v̄sq̄ ad sa
cros ordines valeat. **Vñ** hilariū
papa scribit dices. **Qui nō hogiez**
uxore duxerit ad sacros ordies nō

A Grandū ergo i pri. accedat
mis ē ne ad sacros ordines si
cut gestis p̄orib̄ ante p̄scriptū est
quisq̄ qui uxorem non virgīmē du
xerit aspiret. **I**tē ḡg. vrbis ro
me p̄sul salernitanō ep̄o. **B**igam̄
v̄l penitē. v̄l corpe viciat̄. l̄. s̄. i.
norās curie v̄l oditōm obnoxī. cl̄.

D Recipimus ne vn. c̄ nō fiat

q̄ illicitas ordimatōnes faci
as nec bigamū aut qui virgīmē sor
titus non fuerit uxorem aut igno
rantē l̄. s̄. qualibz parte corpo
ris viciatum. vel penitē. vel curie
aut culibet conditōni obnoxū ad
sacros ordines p̄mittas accedē. Sz
si quos h̄moi repereris non audeas
pmouere. **I**tez m̄ neocesarienſi
ocilio. **S**acdos nō fiat cuiq̄ uxore

cōstat adulterū comīfisse.
Teunus uxore cōmīfisse adul
terū cū eff̄ laicus euidenter fuerit

et demeretur. qd est otra ib. ff. de nego. ge. si negotiū. meref em dū
ognoscit vxore. vt. xxxiiij. q. v. c. i. et qd una res habet otrarios effe
ctus otra id. ff. de solu. qd hominem. & vlti. posset tñ dici qd si maritus
reddat debitū vxori corrupte non pñudicat sibi qum possit promoue
ri. qd tñc potius dicitur ognosci ab vxore qd cognoscere ipsam. vt. x
xxi. q. v. ita ne. sicut nec facit sibi pñudiciū qum possit eam accusare
de adulterio. licet

sit ar. otra. xxix.

.q. i. si quis. ff. so. a

luto matrimonio.

cū mulier. ff. d. ab

ulteris. si vxor. &

vlti. io. quis iuris

fit de hoc in que

stionibus meis no

tati. b. possit ta

men probabiliter

dici qd sibi preiu

dicat quo ad legē

promotionis que

factum solum re

quirit non quo ad

legem mosaicam.

vt. xv. q. i. & si. nee

obstat qd iniustus

is fecit vel passus

fuerit. ar. xxvi. di.

acutius. hoc totū

determinat decē.

extra vt lite. pē.

c. ii.

Si quis viduā

am. h. bñ ba

bes i autē. de san

episco. &. clericos

aut non aliter o

dmari. coll. ix.

b Laic⁹. & ido

dixit s laico qd mi

nus videretur de

eo. vel ideo quia si

clericus h. face

ret non solum non

pmoueretur. sed

ec pñuilegio ecclia

stice libertatis p

uaretur. lxxxiii.

di. quisquis

C Vicio. i. defe

ctu. si. lv. di. quia

simplici. & xxvi.

di. acutius

</div

Aalentino. hunc casum habes extra te biga. debitum
Sociata. cum valentino Di. xxxv.
A Quibus sequitur. si agit de tertio capitulo apostolice regule operat ordinandum non esse violentum sed sobrium. et introducit multa in commendationem abstinentie et in reprobationem ebrietatis interserit etiam de pena illorum qui frequenter indulgent ebrietati et dicit quod minores corporaliter puniunt maiores per admonitionem. xxv. diebus sive priuantur ut hec. c. vlti.
D Vel quia veteris pinguis veteris grossum sensu generat. xlviij. di. s.
E si ergo
Piscopus. alee. clerici. non tentent ludere vel ludis iteresse. vt ex vita et hoc. clerici. nec participes erunt ludentibus. nec inspectores ludi. vt i. aut. de lanchis epis. s. interdicim colli. ix. Sz nunquid per repeti id quod in alia positur. dicunt quod non. sed pau perib. est ergo ab pecunia illa ar. xiiij. q. v. non sane. cum enim turpitudine vertitur ex parte virtutis melior est odit possidentis. ff. de odi. ob tur. cam. i. iii. tamen melius creto quod possit repeti. vt ff. daleatoribus. l. vi. in fi. et etiam usq. ad annos. vt dicit grecia constituto. C. de leg. et sup. fu. r. d. ale. r. si quis existens malea re suam viderit non tenetur de euodia. F. quarum rerum ac. non datur. si filio. q. i. licet autem. sed prohibetur ludus tamen per coniugio habendo per ludi us. ff. c. l. vlti.
D Deseruiens. id est valde fuiens. ve illa proposito de augmento. ff. temporali. i. in p. q. quis priuat ut ibi sepe peccor morte mors te quod tempore ite.
D Definat. non s. quolibet et tandem statim episcopum fulmina. ut vel excuscent vel deponant. ad ite facit. xlviij. di. epis. et. xciij. di. e. vi. si quotiens peccat hoies sua fulmina mittat. iupiter exiguo tempore solus erit.
E Exordio. nec carnis. et tamen lamech fuit venator. sed illud fuit propter palles non propter carnes.

nuptiarum morte interueniente a viro suo diuisa fuerit. Ceterum si antiqui coeniant fatali necessitate ab alterutro diuisi fuerint licet et ex sponsalibus viror sit appellata non tamen post mortem sponsi. et si in propria domum sit ducta et cum eo relata vidua appellatur nec ex eius copula a sacris ordinibus aliquis prohibetur. **V**nus perlagius. **Q**ui cum alio relatano tam illi nuptia virorum duxerit sacerdos fieri non potest.
Alerntino. Clerico cui mulier cum alio ante relata non tamen illi nupta sed virgo permanens post mortem eius cum quo relata sposo erat iugali est copula sociata quod iterum relamen accepit nullum in promouendo genetur obstaculum. quod nichil est quantum ad hunc articulū pertinet quod ei de canonice obviat institutis. **DI** 888V
A Quibus ordinibus bigamia prohibeantur et utrum reputentur bigami qui ante baptismum habuerunt unam et post baptismum alteram. et an liceat sortiri uxores in sacris ordinibus constitutis multorum auctoritatibus breuiter monstratum est. **S**equitur autem in descripto illa apostolica ut sit sobrius ille qui ordinatus est. non vinolentus. quod ex auctoritate veteris testamenti introductum est. Minister enim templi prohibentur vino et sicerā bibere. ne ebrietate corda eorum grauentur. ut sensus exteriorum vigeat semper et tenuis sit. vel quod ventre mero estuans facile despumat in libidine. Unde noe in ebrietate nudauit femora. loth quez sodoma non vicit vina vicerunt. Quod autem vinolentus esse prohibetur. non semper sed frequenter vino repletus debet intelligi. **H**inc etiam canonibus apostolorum legitur. **D**yaconus autem propter ebrietatem et alee defuicet. **E**nimi defuerit omnione priuetur. **P**iscopus autem propter ebrietatem et dyas.

In signum. per ea fideles discernerentur ab aliis vel fuit signum in posteris circumcisionis. vel signum fuit futuri baptismi. quia tunc per circumcisionem tollebantur peccata sicut nunc per baptismum ut et de o. di. iiii. quod apud nos. et. iiii. erit. contra. sed dic quod facile non potest impleri. **I**mplere s. di. vel dic quod nullus tunc potuit eam implere quo ad hoc quod adipisceretur vita eterna. quod per circumcisionem non aperiebatur ianua celum. licet iam in inferno esset perclusa. secus hodie per baptismum ex te baptis. et eius effe. maiores. vel iste dicit istud. quod contrarietas fuit in lege quia cum perceptum fuit quod die sabbati non fieret aliquid opus ite preceptum fuit quod octaua die circuncideretur puer. potuit contingerere quod sabbatum esset dies octauus ab ortu pueri. sed tamen in hoc non perabant quod excubabant propter impossibilitatem ite autem eis fuerunt dura data precepta quod ex sabbia dixerunt. non deest qui impletat. sed deest qui iubeat.

m Duritia. tam periculum erat ut nocte exterrit de diuina gaudemus.

n Et o. q. e. vi. tima lira gregorii.

o Ad a. que est prima lira latmorum. quod restituta re ad pristinum statum hora uera restitus

untur ut. xxvi. q. vi. si quis de corpore. ff. de seruitur. r. p. h. qui Ita ar. quod non fit miseria rei si restituitur ad primum statum.

p sic. ff. d. pact. si venimus. q. in spem totis.

q Mee comebis. id est suatus non comedere consilium est.

r Dedicatus est. id est in usum a sumptum est.

s Celestis primus. id est platus. de o. di. i. corpora.

t Propheticus. s. michee.

u Lautus. id est delicatus.

v Epulus. i. eternus delicatus quod multo labore queruntur de o. di. v. tales.

x Exteriores. i. ex toto exterrit lucem. ar. xl. di. quelibet.

y Ductas. plenus ventre facile te ieiunis disperat ut. xii. q. i. glossa episcopi ar. quod archidiacono cum visitat prochias non est ex illis permanet percuratio ut. x. q. iii. illud. hoc est verum ante visitationem factum ex

be censi. exigit. grēg. x. nam dominica die dñs cepit facere mun
Sexto. i. die veneris. dum vt. lxxv. di. qd die. alij tamē dicunt
 q̄ omnia simul creauit. vñ salomon q̄ viuit meternū simul omnia
 creauit. h̄l̄ oia simul fcā fuerūt. tñ simul dici oia poterāt. etiā scri
 ptura vtitur tali distinctione. ex de fū. tri. c. i. Et capitulu istud indu
 citur ad detestabā ebrietatē siue gulā. pmo q̄ p̄ ea deierauit h̄uana
 obitō. secundo ex
 emplo noe. tercio
 q̄ seruitus ē indu
 etā per eam. quar
 to exemplo loth.
 Deinde amendat
 sobrietatē exem
 plo abrabe qui ci
 bū ministravit an
 gelis sine vino. et
 exemplo iohannis
 baptiste.

Bestie. i. ami
 malia. nā qnta die
 fuerūt creatā voz
 latilia et pisces.
 Genes. i.

Cepit mūd
Feriari. i. cef
Desnit sare
 tuc fuit hō spolia
 tus ḡtuitis et vul
 nerat⁹ fuit i natu
 ralib⁹. de pe. di. ii.
Ieiunū ad
 i. abstinentia

Preuaricato
 i. fuit

Latebra. q̄a
 abscondit se adaz
 a facie dñi.

Reucavit.
 ar. q̄ p̄mī parētes
 saluati fuit. de pe.
 di. i. sic p̄mī. et de
 o. di. i. h̄i. duo

Jumētū. id ē
 carnē fūa quā pas
 sit hō sic iumētū.
Non eset. s.
 di. i. ius ḡtū. o. ē
 sed ibi solui

Prelatōis. q̄.
 cāim iterfec̄ abel
 fratrem suum

Pietas. p̄na
Ebrietas. id
 ē ebrius

Temptat. i.
 medriant.

Dparat⁹. i. ef
 fectus. istud vult
 dicē q̄ vīmū ex se
 duos p̄duxit ef
 fectus. p̄mo ebrie
 etat⁹. deinde ince
 stū. et ebrietas fu
 it dexteror effēc⁹
 vīni. vel aliter ex
 ebrietate p̄cessit
 fuitus. Itē ex ea
 p̄cessit incestus
 qui dexteror ē. vel
 illud vult dicē q̄
 filia dexteror ē q̄
 mater. q̄a moabi
 te et ammonite que
 ab illis p̄cesserāt
 fuerāt dexteriores
 q̄ mater

Materia pec
 eati. i. vīnum
Remissio. i. s
 us remittēs p̄ca.

tumentiaq̄ ora p̄ferre. Si in apo
 stoloꝝ loco sumus nō solum sermo
 nes eoꝝ imitemur sed ouersatōneꝝ
 et abstinentiam. **I**tez de eodem
Dānat ⁊ retus lex phib⁹. Sa
 cerdotes qui ministrant in tēplo do
 mīni phib̄etur vīmū ⁊ ficerā bibere.
 ne crapula et ebrietate ḡuentur cor
 da eorū. Sicera in greco sermone
 om̄is potio nūcupatur qua quis in
 ebriari p̄t. Quicquid mebriat sta
 tu mētis euertit. Fuge similiter et
 vīmū i quo est luxuria. Nō h̄l̄ vt ait
 apls mebriari vīmo i quo ē luxuria.
 Qui altario deseruiūt vīmū ⁊ ficerā
 nō bibēt. Spōsa xp̄i vīmū fugiat vt
 venenū vīmū et ebrietas incendiū ē
 Itē psper. luxuriā facit ⁊ nutrit vī
 mī pceptio nimia nō natura. **I**te
DEnter mero estu. De eodē
 ans cito despumat in libidies
 Vbi ebrietas ibi libido dominatur
 et furoꝝ. **I**te amb. in fmōe de ie
 iumio q̄ ita incipit dīmū ad p̄tem re
 sultat oraculū. **I**n padiso abstinen
 tia post padisū edēdi lasciuia cepit
Sexto die bestie create sūt et
 cū bestijs orta ē edēdi ptas
 ⁊ vīsus escas. vbi cibus cepit ibi fi
 mis fcūs ē mūdi. ibi cepit sua incre
 mēta nescire vbi ceperūt dīma circa
 eū opa feriari. quo iudicio declara
 tū ē q̄ p̄ cibos mundus h̄z mīmū p̄
 quos desht augeri. Et infra. vt scia
 mus non esse nouellū ieiumū. primā
 illie ostiuit legē de ieumio. et infra
 Eousq; nemo p̄uaricari nouerat cū
 adhuc orta non eset. que prima est
 preuaricatio. Indictum est ieumū
 abstinentie scilicet lex a dño deo. p̄ua
 ricacō legis a dyabolo. culpa p̄ ci
 bū latebra post cibū. agmitio infir
 mitatis in cibo. firmitatis virtus in
 ieumio. Serpēs suadet gule. dñs ie
 iunare decernit. Itaq̄ gula a padisū
 regnātem expulit abstinentia ad
 paradisū reuocauit erratē et infra
 In principio ḡnīs humani ignorat
 batur ebrietas. Prim⁹ Noe vineā
 plantauit dedit naturā sed ignora
 uit potentia. Itaq̄ nec vīmū suo pes
 percit auctori. s̄ illius ebrietas no
 bis suadet sobrietatez. Semel enim

Rite om̄ia. corpori recipiat. xl. iētus vno mīmus. h̄ ep̄us non ver
 berabit clericū p̄ laicum. vt extra de sen. ex. vīueritatis. n̄ sit
 incorrigibilis vt ex de sen. ex. vt fame. **D**i. xxxvi.
Oportet. ab hoc loco vīsq; ad. xl. distinctionē ostendit quam
 peritiam clericī habere debent et in bac di. ostendit q̄ habe
 bunt peritiam sacrarum trax. In px. distinctionē ostendit q̄ etiam

habebunt p̄ itiam
 seclariū scientiarū
 et inde sumpta oc
 casione ostēdit in
 •xxxviii. di. q̄ ig
 norantia periculō
 la est clericis. In
 •xxxix. di. dicit q̄
 habebunt periti
 am negocioruz se
 cularium. et agit
 hic de quarto ca
 pitulo apostolice
 regule.

T Simplicita
 tis. nec simplici
 tas nec aliud po
 test excusare im
 peritiam sacerdo
 tis. vt xxviii. di.
 si in laicis

Seculariū. cū
 em ep̄us sit iudex
 et corporū vt. xi.
 •xi. q. i. de persona. ⁊
 •xi. q. i. p̄cipimus
 ⁊ animarum. x. q.
 •i. quecunq; opor
 tet episcopum tā
 spūali q̄ seculari
 scientia ornari. xx
 xix. di. circa prin.

mebriatus ē noe. vbi malū ebrieta
 tis agnouit. iūmētū suum ad reme
 diū teperauit. nec effudit ad viciū.
 Manebat autē anteq̄ vīmū inueni
 retur om̄ib⁹ inconcussa libertas. ne
 mo sciebat a cōsorte nature sue ob
 sequia seruitutis exigē. Nō eff̄z ho
 die seruitus si ebrietes non fuisset.
 obrepserat q̄dem iā fraterne plāto
 nis inuidia manebat tñ adhuc p̄t
 ne pietatis reuerētia. Iesa ē pietas
 dū deridetur ebrietas. Non illis ita
 q̄ solis nocēt vīma quos tēptant s̄
 etiā illis amplius quorū oculis te
 mulenta ebriosorum membra denu
 dantur. et infra Legim⁹ etiā q̄ pa
 trē loth mebriauerunt filie in mon
 te ad quē timentes incediū sodomi
 tarū ofugerāt et habitabāt in spe
 lunca. Fuit itaq̄ ebrietas incesti cō
 cubitus origo pessime regenerati
 cis deterior partus. at non abrahā
 vīma in suo uiuio ministrabat sed
 immolabat vitulū butirū ⁊ lac etiā
 angelis hospitib⁹ exhibebat. Recte
 em illic deerat materia pccī vbi ēat
 remissio peccatorū. Deniq̄ annun
 ciauit dñm iohānes non manducas
 panem neq; bībēs vīmū. Qui enī
 xpm annunciauit ab om̄i vīcīorū
 incentiū prestare se debet alienum
Item ex concilio agath.

Ebrius aut. xx. diebus dūione p̄i
Auetur aut supplicio subdat.

Rite oia clericis vetetur ebri
 tas q̄ oim vicōꝝ fomes ac nutrix ē
 itaq̄ eū quē fuisse ebriū constiterit
 vt ordo patitur aut triginta dierū
 spacio a cōmunione submoueatur.
 aut corporali fbdatur supplicio

Oportz **O** **XXVII**
 etiam ordinādum esse pru
 dentem quod cōtra eos no
 tandum est qui sub nomine simpli
 citatis excusant stulticiam sacerdo
 tum Prudentē autem ep̄m oportet
 intelligi non solū lēaz peritia veruz
 etiā seculariū negotiōꝝ dispensati
 one. **V**nde etiā in ep̄la gelash p̄pe
 legit̄ sic. **I**llāti à aliq̄ corporis p̄te
 viciati nō pmoueantur ad clericū.
Lliteratos aut aliq̄ pte cōpo
 ris viciatos vel imīmutos nul
 ius presumat ad ordinem clericōꝝ

F Lliteratos.
 i. penitus.
 sufficit tamen me
 diocris sciētia. vt
 ex de elec. cū nob
 olim. Nō em̄ req
 rit in chico summa
 pfectio. sic. ff. de
 edik. edic. sciēd. h.
 illō. ⁊ l. si q̄ ven
 tor licet sit ar. con
 tra ex de pur. ca
 nomica ostitut⁹. h̄
 quid si laicus pe
 nitus ordimaretur
 nūquid recipet ca
 racteres. sic. ar. i.
 •q. i. vētum. ibi h̄
 dicitur. ex de clerī
 co p̄ saltum p̄. e.
 vno.
C Immīmutos.
 enormiter

C Scipios ex insignatione

Si ecclastis. stipendijs. i. officijs
Ordine. hic habes qui iniuste cōfert ordinem aliquem priuatim
potestate oferendi illū. vt. i. q. i. si qui episcopi. alibi suspenditur a celebrazione missae per annum. vt. lv. bi. nullus alibi deponetur ut. li. di. c. i. m. fi. i. lx. i. di. c. v. et. lxxi. di. tanta. Cum in hoc sit penarū varietas forte minor amplectit. lo. di. eos vel dic ut notaui. xxi. q. ii. m. summa. m. fi. cōfuerunt distingui q. si ex negligētia ordinat q. mīgnuz tunc suspenditur si ex certa sc̄ientia tūc deponitur. vel alit aut ordinat il lū cū q. defacili dī spēlare p̄t. xl cū quo non p̄t dispēlare. vt fin s̄. mas sis aut minus pmatur. hodie tam mitius agit. cum talib. vt ex te p̄ben. graue.

Q Querant dīscere. Non enim debet ep̄us egere doctrina aliorū qui alios instruere debet. ut. i. q. vii. eōs uenētib. sic. xvi. q. i. sic viii. m. aut. b. sanc. epi. circa princi.

C Constituit postea no. ex ordine loquendi probari ordinem factoriū. sic. xl. di. sit reator. et. xx. vi. q. i.

C Custodiuntur qui vidē debet qui bus p̄dicet et qui bus non. vt. xl. i. di. m. mandatis et. xxij. q. vi. c. pent.

C Qui audit. di. scendo

b **C** Veni. docēdo
i **C** Serpentes. ne illorū dolis supplātemini.

pmouere. q. l̄is carens sacris non p̄t esse aptus officijs et viciōsū nichil deo p̄lus offerre legalia p̄cepta sanxerunt s̄. q. si seipos abscidunt

C Irē zohimus papa **A**d summū nō aspirēt s̄. cōfertū qui om̄is stipendijs vel disciplinis non est eruditus

O Vi ecclastis disciplinis p̄ or dīmē non ē inbutus. et tēpōz approbatione om̄is stipendijs nō est eruditus. nequaq; ad sūmū ecclie sacerdotū aspirare p̄sumat. et non solū in eo ambitō mēfficax habeatur verū etiā ordinatores eius careant eo ordīne quē otrā p̄cepta patrum crediderāt presumendū. **E**cce q̄ sacra p̄laz l̄az oportet ep̄m habē p̄nītā. Vnde in veteri testamento inter cetera ornamenta pontifex rationale ferebat in pectore in quo scribatur manifestatō et veritas. q. i pectore pontificis dī esse manifesta cognitio veritatis. **H**inc etiā vestes quibus archa portabatur iugit an nullis erant inserti. vt cū archa esset portāda nulla fieret mora de intromittendis vestibus. q. p̄dicatores per quos ecclia circūfertur sacris litteris semp debent infistere. nec tūc q̄rant dīscere cui cū ex officio alios debeat docere. **H**inc etiā dauid prius ex ḡta sp̄us sancti donū scientie p̄cepit. et postea regni administrationē assēcutus est. Salomon quo q̄ nō diuicias nō lōga tpa huī vi te sed sapientiā a deo petiſt et impe travit. **H**inc etiā dñs p̄us posuit verba sua in ore p̄phe et postea cōstituit eū super gentes et regna dīcens ad ieremiam. Ecce dedi verba mea in ore tuo. ecce ostiū te hodie sup ḡtēs et regna tē. **H**ic etiā mālachias ait. labia sacerdotis custodiūt scientiā et legem exquirunt de ore eius. q. angel⁹ dī exercituum est. **H**inc etiā idē saluator n̄ p̄us in medio doctoz sedit audiens illos et interrogās et postea p̄dicare cepit quia p̄us quisq; debet addiscere et postea dī officiū p̄dicādi usurpare. **H**inc et salomō ait. p̄us tēpus tacēdi et postea loquendi. q. veritas prius tacendo discit. et postea loquendo p̄dicatur. **H**inc dñs ait. qui au-

C S̄. simplices. ne alijs dolū machinemini. ut. xvi. q. i. si cupis **S**atisfactionē. s̄. r̄ntento eis satis faciat. et ē ar. q̄ p̄lati tenetur rūtere ad om̄ies questiones. i. q. i. vilissimus. ct. viii. q. i. licet. Jo. m. **C** De ea. i. de articulis quos creditis et tenetis **n** **E**t spe. i. de hijs que speratis. **C** Oculi. scilicet spōse **p** **C** Plemīssima. sic p̄lati semp̄ setebunt iuxta fluēta euangeliorū et sacre scripture nam setet columba ex natura iux aquam ut videat in ipsa aqua vī brā supuementis accipitris. et sic si bi p̄caū obueuit sic p̄latus per scripturā dī hēticos io. x. di. c. i. v̄sus si. xi. di. nolite

dit dicat veni. **H**inc etiā prius apostolus docuit deinde eos ad p̄dican dū misit dicens. Estote prudētes sicut serpentes et simplices sicut columbe. sic et post resurrectionē p̄mū illis. sensum aperuit et scripturas ex planauit et postea dixit eis Euntes in mūdum tē. Vnde cū de q̄nq; pānibus quīq; milia hominū vellet reficerē. prius panes accipiens fregit et postea discipulis suis dedit et per eos demū turbis apposuit. q. sacerdātis legis et p̄phaz prius differendo expōsūt. et postea eoz scientiam discipulis dedit. et tandem p̄ eos illaz fideliis ecclie dīspēsauit. **H**inc etiā petrus cū ecclie rectorib; scriberet ait. parati esse debetis reddere rationē om̄i poscenti vos satisfactionē de ea fide et spe q̄ est in nobis. **H**inc etiam paulus ap̄lus scribens ad thymothēū ait. attēde lectioni et exhortatiōni et doctrīne. Ex qui bā omnibus liquido colligitur q̄ non sufficit p̄ latīs bona ouersatio et morū honestas mīf addatur sc̄ia doctrīne. Vnde sacerdotes īgressuri tabernaculi templū p̄us lauabantur ī labro eneo qd̄ fecerat moyses ex speculis mulierum. **H**inc etiam ī canticis cantorum oculi p̄ quos p̄lati intelligūtur ecclie assimilantur colubis que resident iuxta fluēta plēmīssima.

C **P**inc Jeronimus ī leūtico.
Sacerdotis est legis sciā bēne non bellis sed oratōrib; opam dare

S I q̄s vult p̄tīfex nō tā vīa bulo ee q̄ merito imitēt moy sen imitetur aaron. Quid em̄ dīcīt de eis quia non discedunt de tabernaculo erat ergo īdefinenter moy ses ī tabernaculo dī. Quid autē ei opus erat ut ā a deo aliqd̄ disce ret aut ip̄e p̄lm̄ dōceret. **H**ec duo sūt p̄tīfīcīs opa. vt a deo disceat legendō scripturas diuinas et sepius meditando. aut p̄lm̄ dōceat. sed illa dōceat q̄ a deo didicēt non ex proprio corde vel ex hūano sensu sed q̄ sp̄us sanctus docet. Est et aliud opus qd̄ facit moyses. ad bella non vadit nō pugnat otrā mīmicos. s̄. q̄d̄ facit. orat et donec orat vīcīt p̄plūs eius. si relaxauerit et dimisit

S I quis vult. nō vadit. nū quid ḡ ep̄i non ī tererū bellis. imo q̄a etiā p̄nt alios bōtari ad bellum vt. xxij. q. viii. ḡ et. . bōtatu

C Indesinēter. oīno vel bōtis statutis sic. xxi. q. iii. bōj q̄ de con. di. v. nūq̄. xxij. di. si laicus. ff. de cōdi. et temō. si q̄s ita. xij. di. sacrosancta

Sed queritur in hac distinctione. xxxvii. **D**i. xxxvii.

sum sc̄tiarū. p̄mo aut̄ ostendit q̄ clerici nō debent respicere libros gentilium. Secundo point argumentum in contrarium. et tamē bat solutionem q̄ quidam legunt libros gentilium causa delectationis et voluptatis. et hoc est p̄hibitū. Quidam legūt ad eruditū.

tū est. vt p̄ eos sciāt recte loqui. et discernē verum a falso. vt h̄. e. s. cū ergo. et nota q̄ in omnib⁹ capl⁹ vsq ab. s. ecclia. s. sola voluptas pro hiberi

Piscopus li-
bros gentiliū. ers-
go nec leges au-
dire debet. Nam
opprobriū ē eis si-
se velint esse peri-
tos disciplinarum
forenſium. C. d̄ te-
sta. consulta diua-
lia. sed oīra leges
funt per ora p̄nci-
pum diuinitus. p̄
mulgare. vt. xvi.
q̄. m̄. nemo. dic-
q̄ abduc licet au-
dire leges vt per-
eas melius intel-
ligant canones.

Acerbotes.
necessitat̄.
vt sciant se recte
loqui

manus populus eius vincitur et fu-
gatur. Dret ergo sacerdos ecclie in
definenter. vt vincat ip̄s q̄ s̄ ip̄o ē
hostes inuisibilis et amalechitas q̄
sunt demones impugnates eos qui
pie volunt viuere in cristo ihesu.

Sed queritur an secularib⁹
literis opteat eos eē erudi-
tos. **D**e hijs ita scribitur in con-
cilio carthaginensi quarto

Libros gentilium non legat episco-

Piscopus li-
bros gentiliū non legat. here-
ticorum aut̄ p̄legat aut p̄ neccitate
aut p̄ tpe. **I**te ieromimus ad da-
masu papā d̄ pdigo filio. Rephen-
dūt sacerdotes q̄ omis̄is euāgelijs

Sacerdotes comedias legūt.
dei omis̄is euāgelijs et p̄phe-
tis vidēmus comedias legere. ama-
toria bucolicoꝝ versuū verba can-
tare. tenere ḡgiliū. et id qđ in pue-
ris ē causa neccitatis criminē in se fa-
cere voluptatis. **I**de. In vani-
tate et obscuritate sensus ambulat
qui secularibus disciplis occupant.

Nonne vobis videtur in vani-
tate sensus et obscuritate mē-
tis ingredi illū qui diebus ac nocti-
bus in dyaletica arte torquetur qui
phificus p̄scrutator. oculos trās ce-
lū leuat et ultra p̄funduꝝ terraꝝ et
abissi in quoddam īmane demergit
qui iambū feruet qui tantā metro-
rū filuam in suo studiosus corde di-
stinguit et ḡgerit. et vt ad alterā p-
tē trāsēa q̄ diuīcias p̄ fas et nephās
querit qui adulatur regibus here-
ditates capitāt alienas. et op̄s cō-
gregat quas in momento cui sit re-
licitus ignorat. **I**tem in psaia.
Qui septuras saēs male intelligūt
seculari sapia abutūtur. vīmo mebriaꝝ

Inō mebriantur tur et sicera
qui sacras scripturas male i-
telligunt atq̄ puerū. sicera q̄ ab
utūtur seculari sapientia et dyaleti-
coꝝ tendiculis que non tam vīcula
sunt appellāda q̄ fantasmatā id
est vībre quedam et imagines que
cito pereunt et resoluuntur. **I**de

Secundū tropo. De eodem
logia p̄seudo eos p̄phas debe-

Tuo. intellia-
gunt. talib⁹
qui male intelli-
gunt dicta magis-
tri essent aures p̄-
cidende. vt. xxiii.
q̄. i. si petrus

Secundum tropolagiam. i. h̄m moralem intellectū a tropo. q̄
est conuersio. dum verba nostra conuertimus ad mores infor-
mandos. xlvi. dī. sit rector.

Legant ep̄i. de ecclasticis. ar. contra. s. xxxi. dī. omnino.
Strenam. strena est primum donum qđ datur i principio ha-
lendarum. et datur p̄ augurio. xxvi. q. vi. non obseruetis. et dicitur
strena. quasi sine trena. i. fine lamentatione.

b Sportulā. qđ
datur p̄ fabulis
saturni vel p̄ ve-
nis saturni cele-
brādis vel pro lu-
bis saturni bone
fortune

mus accipe qui aliter scripturaruz
verba accipiūt quā sp̄s sanctus so-
nat et diūmos eos qui noctura mē-
tis sue incerta futurorum quasi ve-
ra p̄nunciant absq̄ diūmorū verbo
rū auētate. **I**dem quicūq̄ septu-
ras ita intelligunt ut rei vētas ha-
bet vīā acerbā comedūt. **I**dem
in ep̄la ad ep̄b. Rep̄bendunt ep̄i q̄
filios suos secularibus līis erudiūt.

Legant ep̄i atq̄ p̄sb̄i qui fili-
os suos secularibus līis erudi-
unt et faciunt illos comedias legē.
et mīmorū turpia scripta cantare de-
ecclasticis sumptibus for̄tā erudi-
tos et qđ in corbonan p̄ pccō ḡgo
vel vidua vel s̄bam suā totam effun-
dens quilibet pauper obtulerat hoc
in kalendaz strenam et saturnalīū
sportulā et mīmeruale mun⁹ grāma-
ticos et orator aut in sumpt⁹ dome-
num ouertet in lucru. **H**ely sacerdos
īp̄e sanctus fuit. s̄z q̄ filios suos nō
erudiuit etiā i om̄i disciplina et cor-
rectione sup̄imus cecidit et mortu⁹
est. **I**tem ex responsalibus vrba-
ni pape ad carolum capitulo. xlvi.

O Anē vīm mīetoꝝ suoꝝ i dy-
aletica disputatōne ponūt he-
retici que philosophoz sentētia dif-
finitur. non asstruedivī m̄ habere s̄z
studiū destruendi. s̄z nō i dyaletica
placuit deo saluare p̄p̄lm suū. regnū
dei in simplicitate fidei ē nō i otēti
one fmōmīs. **I**te raban⁹ d̄ ecclia-
sticis p̄ffuris. **B**itus iero. ab angelo
zōberat q̄ cicerōis libros legebat.

Legimus de beato ieromimo q̄
cum libros legeret ciceronis
ab angelo correptus ē eo q̄ vīx cri-
stianus paganorum fragmentis mītē
deret. **H**inc etiam filius ille pdig⁹
in euāgeliō reprehendit qui d̄ fi-
liquis quas porci manducabant vē-
trem suum implere cupiebat. **H**inc
etiā origenes cimipex et ranas qui
bus egipciū sūt p̄cessi vanam dyale-
ticorū garrulitatē et sophistica ar-
gumenta intelligit ex quib⁹ omnī
bus colligitur q̄ nō est ab ecclesi-
sticis seculariū līaz querēda pītia.
Sed ecōtra legitur p̄ moyses et
daniel oī sc̄ia egipcioꝝ et caldeoꝝ

I S̄z q̄a filios.
talis repellitur a
testimoniō vt. vi.
q̄. i. qui crīmē. **I**te
non potest esse e-
piscop⁹. vt. xlviij.
di. h̄. necc̄. imo po-
tius dīcē camis q̄
ep̄us vt. ii. q̄. vii.
qui nec.

Legimus li-
bros. q̄a le-
git eos causa de-
lectatōis. nō cau-
sa eruditionis vt
de cōse. di. v. non
mediocriter.

I De filiquis. i.
secularibus scien-
tijs que inflat nō
satiant.

aquilius. So. tūc petet magister collectam eum ei sua plenissime non sufficiant. vt. x. q. iij. p̄scis. et. xii. q. i. ep̄us ecclesiasticaꝝ rez. Igo credo quicqđ dicat. Igo. q. magister p̄t facē collectā tō qua viuat et p̄cureret etiā si habundet. q. ep̄s cū cōsiderat eccl̄ia. t. cū usitat recipit p̄curationē etiā si habundet ut in teō. de simo. cū sit romana. et ex. de cen. cum apl̄us. et. e. ti. sōp̄ite. nec vendit magister scientiam quia estimar nō p̄t. Sed p̄ labore suo promittitur ei p̄mū. Nam t. p̄di cator non dicitur ventere p̄dicatio nem suam t. tñ pe tere potest susten taōne suā. vt ex d. p̄sp̄. cū ex offi. et de cen. cū vne rabilis. t. xiiij. q. i.

Allidue. i. lo ris cōpetentibus. sic. xxxi. di. sacer dotibꝫ. et. ff. de cō di. t. temō. si quis ita legauerit.

Si quid. ar. q. testes vt instīta possunt fr̄ pte rata haberi. p̄ pte nō ut dixi. s. di. ix. si ad sa cras h̄ illud verū ē q̄n reprobatur ratione p̄sone. se cus si reprobetur ppter dicta. Item ar. q. aliqd indu co. p̄ me qd nō te neor recipere contra me. xix. di. si romanorum. contra. So. si vtoz ali quo pro me et cō tra me vti devo mī in casibꝫ spā libo. iij. q. vii. si he retic̄. die vt ibi.

Valēt. ar. esse argumētandū ab exemplis pagano rum. et in dub. is ad ea recurrentū. xiiij. q. iij. q̄lta. s. xxi. di. sc̄mitti.

Demonū. cum dixerunt filio dei n̄ quid venisti ā te tempus torque re nos apl̄us tñ in ep̄stola ad corin thos. videtur cō trariū dicere. cum dicit si cognouis sent eu nūq̄ dñi glorie crucifixis sent. dic q̄ non pfecte eu nouerunt tñ credebant eum filiū dei cū viderūt eu ambulare sup aquas. cū viderūt eu effure nō cre debant.

Elatū ē nobis q̄ quidā ī re stris partibꝫ cōmorantes sa cris doctrinis aduersantur. et put eis videtur nō b̄m tradicōes patrū sed iuxta suū sensū docere videntur Multas enim quidā ut audiūmus v̄raz p̄tium ingēniosi hoies ex h̄is que legūt verisimilitudines capiunt et ideo diligenter obseruādum est ut lex dei cū legitur nō b̄m p̄priā ī genij virtutē vel tēlligētiam legatur vel doceatur. Sunt enim multa

Verisimilitu-

dīmes. i. statim volūt p̄ similitudines p̄cedē in alijs t. l̄z p̄ sīla līctū sī argumentari. vt. xx. di. de libellis. nō tñ semp. vt. xxvij. q. i. muptiarū et. xxvij. q. i. sic enim. periatur in autē ut cū muenim⁹. ānū po sīl. Alienū. nisi illud re m̄ p̄ die vel ecōuerlo. vt. xxij. di. tenē. xx xiiij. q. i. b̄ ip̄m. prius enim debet discere q̄ docere. vt. xvi. q. i. si b̄ Addiscere clericatus. In puericia. ar. q̄ aliquis potest cer

tificare de eo qd vībit in puerili e tate. vt. l̄z t. de o. di. iiij. cū itaq̄. et. c. placuit. et. xx vi. di. deinde nam et liber f̄cūs p̄t te stificari de eo qd vībit cū esset ser uis. vt. ff. de v. si. notionē. q. ul. s̄. ostra. ls etas nescit quid ag. at. vt. C. te fal. mone. l. i. et impubes nichil m telligit. scire. ut ff. d. iūr. t. fac. ig. l. vi. dic q̄ si fue rit doli capax bā p̄t d. eo qd tūc vībit testari. io. qd satis credo. ar. in sti. de inutilibꝫ sti pula. q. pupillus. ff. de. reg. iūr. l. i

Tnegocijs. b. Deo phibetur thura. q. di. nō refert an quid fi at an eius simile. vt. xi. q. iii. existi mant. et. lxxvi. di. pasce. ff. mā. l. vltima.

Oculi. i. plati q̄ regunt alios. **m** Dorsum. i. s̄. dī qui fūstante ri debent a platis quasi in dorso. vel q̄ sequuntur dor suū ip̄oz. xi. q. iii. p̄cipue.

NQui ignorat. i. qui negligit sci re vel contemnit scire.

verba in scripturis dīmis q̄ possunt retrahī ad eum sensū quē sibi vīmus qlsq̄ sp̄ote p̄sūp̄sēit. s̄ nō optet. Nō em̄ sensū alienū extrinsecū et extra neu debetis querere ut quo quo mō ip̄m ex scripturaz auēte s̄firmetis s̄ ex ip̄is scriptis sensum capere vītatis. t. ideo oportet ab eo scientiam addiscere scripturaz qui eam a maioribꝫ secundū vītate sibi traditam h̄uat. ut t. ip̄e possit eā quam redē suscepit cōpetenter asserere. Cū enim ex diuinis scripturis īte grām quisq̄ t. firmam regulam vītatis suscepit. absurdum non e rit. si aliquid etiā ex eruditōne con munī ac liberalibꝫ studijs que forte ī puericia attigit ad asserōnē vīti dogmatis s̄ferat. ita tñ ut vbi vīra didicerit falsa et simulata declinet. **I**te isidorus ī libro senten ciarum. Quare phibetur xp̄ianis

Poētica figmenta legere. **I**Deo phibetur xp̄ianis lege = refigmenta poetaz quia p̄ oblecta menta fabulaz nīmū mentem ex = citāt ad incentiu libidinū. s̄ ī em̄ solū thura offerendo demomibꝫ im = molatur. sed etiā eoz dicta libeti = us capiēdō. **V**t itaq̄ ex premissis auctoritatibus patet impītia secer dotibꝫ semper debet esse aduersa qm̄ cum p̄ ignorantiaz cecatis alijs du catū p̄stare coperit. ambo etiā ī fo ueam cadūt. vnde dicitur ī psalmo. obscurēntur oculi eoz ne videant et dorsū eorū semper īcurua. Cum enim obscurāntur illi qui p̄eunt ad ferenda onera p̄cōrū facile sequē tes inclinantur. Elaborandū est ita q̄ sacerdotibꝫ ut ignorantiam a se quasi pestem quādā abiciant. licet enim seruus nesciens voluntatē dñi sui et non faciens dicitur vapula = re paucis. nō hoc de om̄ibꝫ generali ter intelligitur. Vnde ait apostolus Qui ignorat ignorabitur. qd de eo intelligendum est qui noluit intelli gere ut bene ageret. **V**nde aū gustimus ī libro questionū ait.

Don ois ignorans immūnis ē a pena. Ille em̄ ignorās p̄t ex cusari a pena qui qd discēt nō mūnit. Illis autē h̄ ignosci non poterit

On om̄is. nō mūment. vi detur ergo qd illi sunt excusati ad quos predicac a postolo. & non per uenit. vt. lxxxi. di. p̄p̄suisti. sed nō ē ita q̄ in om̄ ter. ex. so. eo. x. xi. x. di. ita dñs. nec ēc̄ excusat quis p̄ ignorantiam qui p̄t habere copiam p̄toz. ff. d. iūr. & fac. igno. regula. vel si sua pruden tia facile patuit illud seire. vt. C. d. inge. ma. l. iij. ff. quis orto ī pos bo. b. l. i. q. ī bo no. di. xxxviii.

O Di. xxxv =
iii.
Om̄ itaq̄
quoniam in superiori
distinctione facta
fuit mentio de igno-
rancia iteo ma-
gister amedit i-
stā. xxviii. distinctionem
in qua ostendit q̄ ignorā-
tia piculosa ē ma-
xime sacerdotib⁹
notandum est ergo.
q̄ ignorātia a
ūaū naturalis &
alii ciuilis ut ca-
nonici. Ignorātia iuri-
ris naturalis nem-
nem excusat si est
adultus et discre-
tus qua in hijs
parum interest d-
cipere & dicipi pos-
se. vt. xvi. q. i. si
cupis. de hac d-
ignans ignorabi-
tur. Ignorātia iuri-
ris ciuilis vel canonici
nemnē excusat
vt. i. e. si i laicis. &
c. q̄ ip̄is. aliquos
excusat ut milites
et mulieres. rusti-
cos minores in dā-
no tñ vitando nul-
li nocet. vt. ff. de
iuri. et fac. ig. er-
ror in fi. nisi i h̄is
q̄ introducta fuit
ad rigorem iuriis
buandū. ut in oſti-
tucōne. si quis in
tātā. et in pſcrip-
cōbo. b. Ignorā-
tia facti alia ē p-
babilis. et b̄ ex-
cusat q̄ ec̄ peritissi-
mos fallit. vt. i. q
i. si quis alnomi-
acis. vt. ix. q. i. or-
dinacōes. alia est
crassa & supina cū
aliquis ignorat ib-
q̄ publice factus
ē in ciuitate b̄ ne
minem excusat ut
xvi. di. quod dicis-
tis. xii. q. ii. qui di-
uīmis. hoc plenius
iuenies. i. q. iii. q.
vi. in fi.

In ignorantia
ad timoth̄.
ar. q̄ vni d̄ ab
om̄es extenditur
vt. xxiiii. q. i. q̄ d̄
cūq̄. et. xvi. q. i.
predicato. lxi. di.
miramur. de pe. bi.
i. q̄. h̄is auctib⁹
C. de diuer. Rep. l
i. ff. de paci. iur.
gē. q̄. pacto. ar.
stra. xxv. di. q̄lis
Q uāto. offici
otmet. officiū ec-
clesiasticū.
A sacerdote

qui habentes a quo disserent ope-
ra nō deterūt. **O** XXXVIII

O Vm̄ itaq̄ voluntaria igno-
rantia omnib⁹ fit noxia
sacerdotibus est piculosa.
C Unde in tolet. ocl. legitur.
Sacerdotib⁹ ignorantiel maxime
Ignorātia mater est vitāda
cūtor̄ est errorū maxime in
sacerdotib⁹ dei vitanda est qui do-
cendi officiū in p̄lo dei suscepérūt
Sacerdotes enim sacras scripturas
legere amonentur paulo ap̄lo dicē
te ad timotheum. Attende lectionē
et exhortacōni et doctrinē et semp-
pmane in hijs. Sciant ergo sacer-
dotes sacras scripturas et canones
et om̄e opus eoz in p̄dicacōe & do-
ctrina obstat atq̄ edificant cūdos
tam fidei scientia q̄ opm disciplina
C Itē ex eodē. **O**fficiale libellū ac-
cipiat p̄sbri qui ordinatur ab ep̄o.
O Vando p̄sbri in proch ihs ordi-
nantur libellum officiale a sa-
cerdote suo accipiant ut ad ecclias
fibi deputatas instruci accedant.
ne p̄ ignorantia etiam in iphis d̄mis
scripturis offendāt. Cū vero ad le-
tamias vel ad oclīū venerint ratio-
nem ep̄o suo reddant qualiter sus-
ceptū officiū celebrent vel baptizēt
C Itē leo ep̄is oſtātīopolitamis
Inſci etia sacerdotis nec excusacōe
S in laicis ē digna nec remia
videtur itollerabilis inſciētia
quantomagis in hijs qui p̄sunt nec
excusacōe ē digna nec remia. **C** Itē
celestīnus papa om̄ib⁹ orthodoxis
ep̄is **C** anones non liceat vllis
sacerdotibus ignorare.
N vlli sacerdotū liceat canones
ignorāe nec quicq̄ facere quod pa-
trū regulis possit obuiare. Que em̄
digna a nobis res buabitur si decre-
taliū norma oſtitutorū p̄ alioz libi-
tu licentia p̄plis permitta frangatur
C Itē ex dictis sancti aug.
Q ue nc̄tria fint sacerdotib⁹ ad discēd

O Ne iphis sacerdotib⁹ nc̄tria
sūt ad discēdū id est sacram-
toz liber lectionarius antiphonari-
us baptisterium op̄ut⁹ canones pe-
nitenciales psalteriū omelie per-
circulū totius anni. d̄nicis dieb⁹ et
singulis vestiuitati⁹ apte. ex qui-
bus om̄ib⁹ si vnu defuerit sacerdo-
tis nomine vix in eo stare poterit.
quia valde piculose euangelice mi-
ne sūt quib⁹ dicitur si cec⁹ ceco du-
catū p̄stet ambo in foueam cadunt
C Itē sephērīm⁹ p̄pa ex. vii. finodo
Q ue d̄ scire eū q̄ ordinādus ē ep̄s

O M̄nes psallentes repromitti-
mus deo. In iustificōib⁹ tuis
meditabor nō obliuiscar sermones
tuos. q̄d om̄es quidez xp̄ianos ob-
seruare saluberrimū est. sed p̄cipue-
hos qui ecclasticā oſecuti sūt digni-
tate. Vnde diffinimus. om̄ez qui ad
ep̄atus puebendus est gradū om̄i-
bus modis psalterium nosse. ut ex h̄
etiam om̄is cleris qui sub eo fue-
rit ita moneatur et imbuatur. Inq̄
ratur aut̄ diligenter a metropolita
no si in p̄mptu h̄ac legē scrutabili-
ter & nō transitorie tā sacros cano-
nes et sacrū euāgeliū q̄ d̄mī ap̄li li-
brū et om̄em diuīmā scripturā. atq̄
h̄m eoz mandata oſeruari. et doce-
re p̄plm sibi om̄issum. Substantia e-
mī sumi sacerdotij nū sūt eloq̄a di-
uītus tradita id ē vera d̄marū seri-
pturaz disciplina quēadmodū ma-
gnus p̄hibet d̄iom̄hus. Qd si discep-
tauerit et ita libenter facē et doce-
re minime sp̄p̄derit nullatenus cō-
secretur. Ait enim xp̄he deus. tu sci-
entia repulisti et ego repellam te.
ne sacerdotio fungaris michi. **C** Itē
ex oclio chartag. iii. **C** De eodem.
P lacuit ut ordinandis ep̄is v̄f
clericis p̄us ab ordinatorib⁹
suis decreta oclioz in aurib⁹ eorū
incultentur ne se aliquid oſtra statu-
ta oclij fecisse peniteat. **C** Item se-
p̄herimus p̄p. **S**acre ſeptuē interē-
tes nō obſcurēt mundana in q̄tate
Sicut ſtellas celi nō extinguit
nox ſic mentes fideliū interen-
tes firmanentō ſacre ſcripture non
obſcurat mundana iniquitas. **C** Itē
ieromimus in ifaia.
S iuxta ap̄lm paulū xp̄us dei
virtus et dei ſapiētia ē. et qui
necit ſcripturas necit dei virtutē.
eiusq̄ ſapiētia. ignorātia ſcriptura
rū ē ignorātia xp̄i. **C** Itē greg. in
moralib⁹ **A**dño ſciūt ul'igno-
rat. q̄ ea q̄ dei ſunt ſapiūt ul'igno-
rat. **V**i ea que dei ſunt ſapiunt. a
dño ſapiūt. et q̄ ea que dei
neciūt a dño nesciūt. paulo atte-
ſtante qui ait. si quis ignorat igno-
rabitur. Idem quicq̄ ſtultus eſt i
culpa ſapiēs erit in pena. **C** Itē au-
gustinus. **N**ō q̄ aliqd nesciūt ſz
q̄ ſe putat ſcire q̄d nesciūt ignorāe
O Namuis errare quā pbant
ta cura poſſumus cauendū ſit
non ſolū in maiorib⁹ verū etiā in mi-
norib⁹ rebo. Nec niſi reꝝ ignorā-
tia poſſit errari nō ē tñ oſequens ut

ep̄o.
C Ad letanias.
i. in rogationib⁹
et ſic p̄z q̄ om̄es
ſactotes venient
ad cathedralē ec-
clēſiā in festo ro-
gaconū. ſic. i. de. o-
di. iij. c. iij. d. o. v.
i. et iij.
C Ad oclīū. ſic
p̄z q̄ ouentus quē
h̄z eps cū eliciſ ſu-
is d̄r oclīū. ut. xv
iij. q. ii. abbates &
xi. q. i. placuit.
S in laicis. ſ
vid. q̄ laic
h̄ebūt p̄tiaz iuris
maxie ſi ſint iudic-
ces cum teneātū
ferre ſniām in ſcri-
ptis. vt. dixi. i. xx.
di. q. i. Sz. p̄t intel-
ligi. de iur. ſuētu
d̄mario vel de ius
re naturali in q̄ p-
iculosa ē ignorātia
a ut. xvi. q. i. ſi cu-
loli. p̄s.
D canōes. p̄mi-
tationes ſi intel-
ligas de ſacerdoti-
bus. vt. xxvi. q. v
i. tpa. ſi intelligi
gas de ep̄o planū
est. vt. xxiiij. di. q
ep̄us.
Q ſee ip̄is. ab
d̄icendū. ſi ſunt.
C ſacramotor̄.
i. missale.
C ſopus. quo
ad dies & menses.
C Et ſi vnu. ar.
q̄ vbi plura reꝝ
rūt ex nc̄itate
ſi vnu ex hijs deē
michil agit. vt
d. o. di. iij. in ſimo-
to. xxii. q. i. ad aī
aduertend. ſic qui
offendit in vno fa-
ctus eſt reus in ocl-
ibus. de pe. di. v.
oſideret. & ſile. C
de telta. ſi vnu &
ff. de transac. eū
hijs. ſi p̄tor. ar.
oſtra. xxx. q. v. ali-
ter. ff. de v̄. ſi p̄p.
i. i. m. fi.
Nix. quia vbi
res deet. ne no-
men habetur. vt.
lxviii. di. corepi.
vii. q. i. factus ē.
C. de feſ. a nullo.
xxv. q. vii. q̄d ē.
O M̄nes. repro-
mittimus. i.
vitomur nos obli-
gari cum dicitus
illa verba. in iuſti-
ficationib⁹ tuis
meditabor.
C Psalteriū. ve-
l. lxxxv. di. archidi-
aconum. xxiiij. di.
qui ep̄us.

Sea enim id est obbligatio. Sacrorum videtur esse quod ordinatus habet sciendi et xp̄m. et intelligi. Et disceptatur. i. otrabixit. nouū celebratur oculū. ut. xxiiij. Lacuit. incultentur. sibi cum di. decreuimus. **T**iuxta sapientiam. sic argumetur xp̄us est scientia. ergo qui ignorat sc̄iē. s. di. px. efficietur. **S**ic ea. Jo. sapientur. ib. est approbantur. **I**gnorat. intelligite de eo quod stemnit scire vel de eo quod te facili scire posset si habuisti tractatu cū p̄tis. ut. C. d. n. g. m. l. iii. et. s. di. **V**ānus. px. errare. errare em est aliud p̄ alio putare. ut. xxiiij. q. n. in quibz. **E**sadegs. i. h̄is quod spectat ad salutem aie nichil inter est decipi et decipe ut. xvi. q. i. si cupis. **Q**uā scire. hic videtur quod bonum sit ignorare mala. x. xxiiij. d. hospicio. lū. Sz. otra. omnis scientia a teo est. ut. xxxvii. d. s. hinc. et bonū est scire mala ut ea vistem. ut. s. di. px. qui de mensa. et. c. si quod veri. dic quod omnis sc̄iētia bona est. sed si alia quia sc̄iētia mala quia mala est illi cui bat occasione peccandi. si adest malū pomuz paradisi. ut. xi. q. in. quid ergo. et iude bucella. i. q. i. s. postur. v. nec mirū. de ose. di. n. et sancta. **S**edulo. sentias. nota quod magis consideranda est sententia quam verba. ut. i. q. marchiō. xxiiij. q. v. humane. te ose. di. iii. retulerūt. et si non sanificatur. et potius mens est consideranda quam verba. ut. xxiiij. q. i. paratus ar. otra ex te spō. ex lis. io. lo. non est a verbū. recetē dū nisi ex verbis p̄ius generetur intellectus. et tunc verba sūt interpretanda. d. i. ois. b. **F**ormosiores. vnde seneca. infirmus non querit medicum eloquens tē sed curare scientem. quod non est teponendum aliquis propter imbecillitatem. **N**on intelligē. ar. peritiam. ut. x. q. i. placuit. **D**icat. ar. otra ex te filiis p̄sb. apofuit. vii. q. i. illud. **N**ec hic cōtinuo erret quisquis nescit si quis se existimet scire quod nescit pro vero quippe approbat falsū quod erroris est p̄prium. Verūtū i. quare quisque erret interest p̄līmū. Nam in una eademque re nescient sciens et erranti non erras recta racōe p̄ponitur. In diūfis autē rebus cū iste scit alia et ille alia. et iste utiliora et ille minus utilia vel etiā noxia. quis non in eis que ille scit ei preferat ne scientē. Sunt em quēdā que nescire melius est quod scire. **S**ed licet p̄ ignorantiā gramatice artis aliqd viciosū p̄ferat p̄sbri vel ep̄i. non tam ideo a scolasticis sūt despiciendi. quod morū vicia magis quam verborū deuitare. sed cōrdi casto lingua exercitata nō offerre audeat quā etiā p̄ferre osuererāt. **H**uius em maxime est utile nosse ita esse p̄ponēdas verbis suis. ut p̄ponitur animus corpori ex quo fit. ut ita malle debeant veriores quam disertiores audire s̄mones. sicut malle debent prudētiores quam formosiores h̄re amicos. Rouerint etiā non esse vocē ad aures dei nisi animi affīcī. Ita em non irridetur si aliquos attistites et ministros ecclie forte aiaduerterit. vel cū barbarismis et soloecismis deū muocare. vel eadē verba que p̄nūtiant non intelligē. perturbateque distinguere. nō quod ista minime corrigēda sint ut populus ad id quod plane intelligit dicat amē. sed quod pie toleranda sunt ab eis qui didicerint. ut sono in foro sic voto in ecclia bñdici. Itaqz forenis illa nōnūquam bona forte dictio nūquam tñ benedictio dici p̄t. **I**tem ad alexandrīnum ep̄m. **D**e eodem

Estignū vehementē existit ut vba celestis oraculi ēstrigā sub

populus r̄mitet amen officiantē eccliam vel missam. et ita vitetur quod nec sine ministro possit presbiter missam dicere. licet h̄. dixerit quod bene possit cū p̄plo tñ eccliam officiare. pulus r̄mit sacerdoti in missa et Amen. videtur ergo sufficere quod si post sic est ar. cōtra. vii. q. i. illud. sed dic quod populū non r̄mit officiantē eccliam.

regulis donati. **I**de quod vera religiōe **L**orem diuinaz scripturarū s̄m cuiuscumque lingue p̄priatē accipienda ē. Habet em omnis lingua quedā p̄pria locucōnū ḡna. quod cū in alia transferūtur videntur absurdā. **I**te ieromimus ad pamachū. **D**e eodem.

Celestia interptatio etiā si habet eloquentie venustatē dissimulare ēa debetis et fugē. ut nō ociosis philosophorum scolis paucisqz discipulis sed vniuersa loquātur hominū ḡna. **I**te clemēs p̄op̄t obprobriū senectutis a puulis vel minimis nō erubescat discē ep̄iscopus

Ollius ep̄s p̄pter obprobriū senectutis vel nobilitatē generis a puulis vel minimis eruditis si quid forte ē utilitatis aut salutis inquirere negligat. Qui em rebeliter viuit et discere aut agere bona recusat magis diaboli quam cristi membrū esse ostendit. et potius infidelis quam fidelis esse monstratur.

Cce ple O XXXIX **A**narie monstratum est quod sacerdotes oportet litteraz tam factarum quam secularium esse pitos. Nunc queritur an secularium negotiorum oporteat eos h̄re noticiā vel p̄titā. Hac plati esse necessariā multis rationibz probatur. Debent plati subditis nō solū spūlia sed etiam carnalia subfūdia mimistrare. exemplo xp̄i. qui turbas sequentes nō solū verbo docebant. sed etiā virtute sanabat corporalibz a similesque reficiebat. Ut autē plati h̄s omnia plene perficere possint secularium negotiorū optet eos h̄re solerti am ut eoz cautela et ecclie seruent indemnes et cuique necēria sua p̄ modo suo subministrantur. Vnde quidam in ep̄m electus a beato gregz. pro sua simplicitate repellitur ne ei⁹ occatione res ecclie dilapidarentur.

Vnde idē scribit nobilissimis ciuibz neapoli. Secularium negotiorū impetrati nō sunt in ep̄os ordinandi.

Nollus. op̄t probrīum. et dicit augustinus. ego senex a puerō nonnum anni culo patus fū ero celi. vt. xxiiij. q. i. si habes. etiam stultus est qui bona que vitet disce re ostennit. vt. xiiij. d. de ostanti nopolitane. et si vnum pēdem habes rem in sepulero alicium extra abhuc vellem disere. vt. ff. de fid. o. l. i. a p̄p̄t uilianum. vnde seneca. nulla estas sera ē ad discendū.

Di. xxix. **C**ce. probatur in ebs supra dictis distincōibus monstratū est ep̄m debē esse prudentem in līris tam diuinis quam secularibz. Nunc vero in hac distincōione. xxix. ostendit. quod optet ep̄m esse prudentem in negotiis secularibus. vt sua cautela reddatur ecclie intēnes. et cuique necēria p̄ suo modulo ministrantur. et hoc exemplo domī qui turbas sequentes non solum verbis spiritualibus sed etiam corporalibus alimentis reficiebat. quam peritiam. quia petrus

diacomas non habuit est a dignitate repulitus ad quam fuerat electus. vt. p̄ba tur sequenti capitulo quod p̄ se patet. **P**ro suo moto. qua plus quocūs oferendū est vni quam alteri. vt. i. q. ii. clericī. xij. q. i. vulnerante. extra te preb. te multa.

